

diena, 1944 m.
 SVYRINTOJIMO...
 Michalaki M...
 ALANDOS...
 ene R. Lav...
 Atidarymą...
 URY GATV...
 YANOVER'S...
 NER'S...
 AS...
 TAS...
 RNAVIM...
 5-5281...
 reen St...
 itary...
 Laundry...
 BOTTLING...
 4-5222...
 PRAT...
 PATENT...
 SHOP...
 WORCESTER...
 61

Zarijos
 Rašo
 Dr. F. Simons-Simokaitis

Turbūt visi atsimenam kaip anais metais lenkai, ypač galingi ministeris Beckas ir kiti nacių ir kaip jie buvo draugiški, nepamirštant kaip kada naciai užpuolė Lenkiją, tai lenkai išėjo delnus.

Kokias dovanas jie gavo nacių, rodos visi žinom, kokias pat, kokias gavo Stalinas iš Hitlerio.

Tad lenkų kunigo Orlemanski ir Prof. Lange, kurie matyt važiavo pas Stalina kaip patarėjai, varė tai butų gudrus manievrus ir tautinio atžvilgio kaslink lenkijos ateities likimo. Bet Orlemanski gal šioja tokiają rolę su Stalinu, kokią šė vienas radio kunigas — Orphan su Hitleriu?

Vieną gražią dieną radio kunigui radio transliavimas buvo sustabdytas, ir jo laiško per pašta siuntimas nutrauktas. Kaip nežūrėsi, kaip neva gudri dvideidė politika bene bus atsiradus kur nors Italijoje?

Gal, kad mūsų tėvynės kaimynai lenkai neretai patarė tokius išsiskimus, kaip kad paverčimas Vilniaus žemės turtu. Jie ne žino ko turi, tai nori svetimos žemės puošti.

Čicagos ateina net neįtikėtini gandai, sakoma, kad tuli politikieriai dabar turba įsiuose, kad sulipyti su nacių Lietuvai šelpiti valdybą iš savo priešais ir tokių, kurių nors iš šios busias skirtumas, kad viduje harmonija.

Tiesa, dedamos pastangos, kad savę išsirinkusi valdybą būtų visur užtvirtinta, kad jie galėtų kalbėti visų vardu. Toks pasikesinimas gali būti pasekmė? Mat jau dabar tie skyriai yra surinkę po dešimt tukstančių dolerių ir atskaitas jie ne girdėti benori. Niekas nežino ar kelių skymerių, kas su pinigais atsitiki ar atsiu? Vietoj atskaitų jie siunčia „demokratiją“, bet visuo gali pakeisti savo opi-

Mat nuo pirmo pasaulinio karo iš visų fondų atskaitų nesimatė? Dabar patas ta pati istorija pasiroto. Ar toli manoma taip

tai kas verta Amerikos turtams įsidėmėti: Sovietos Amerikos Valstijos ir Anglija, pripažysta Lietuvą ir visas Pabaltijos šalis ir kito jas kaip neutralas, kad Pabaltijos šalis paskelbusios karo neutralumą. O kodėl jos neskelbė karo, mes kitą kartą apie pakalbėsime. Bet pasaulis žiūrint jos yra neutralios, tik reikalinga, busianti Lietuvos valdžia tą atliks.

Amerikos lietuviams dabar laikas pirkti karo bonus, kad Amerika laimėtų karą ir kai karą laimės, Lietuva bus laisva, tada pardavęs kelis karo bonus galėsi padėti Lietuvos suvargusiems broliams ir seserims.

No. 20-A. No. 18-as persoktas WORCESTER, MASS. GEGUŽIO (MAY) 13-tą dieną, 1944 m. 1944 m. Telefonas Dial 5-1094 Vol. XXV

Alijantu Oro Pajegos Baigia Naikinti Nacių Industrija

28 DIENŲ OFENSYVAS PRIEŠ ĮSIVERTIMĄ EUROPON

London, geg. 11. — Jau 28-ta diena kaip alijantai nesiliauja dienomis ir naktimis bombarduoti Europą, iš Britanijos, Italijos ir iš Viduržeminių Jūrų pakraščiu aerodromų. Tuo pačiu metu, kada iš Britanijos pakilo bombieriai skristi į įvairias Europos dalis, vokiečių radio pranešė apie priešo lėktuvus skrendančius virš vakarinę ir piet-rytinę Vokietijos dalį.

Iš viduržeminių jūrų pakraščiu aerodromų, alijantu bombieriai sunaikino orlaivių fabriką ir aerodromą Wiener Neustadt, Austrijoje ir Jugoslavijos geležkelio centrą Knin. 3,000 alijantu bombnešių numetė 5,400 tonų sprogstamosios medžiagos ant vokiečių aerodromų ir geležkelių centrų, Francijoje ir vakarinėje Europoje.

Vėliausias užsienio spėjimas yra kad alijantai bandys kirsti laukiamą ir leliamą smugį savo priešui šį pirmadienį.

KOMUNISTAI APMOKĖJO LENKŲ KUNIGO IR PROFESORIAUS KELIONĖS IŠLAIDAS

Washington, D. C. geg. 11 — Valstybės Sekr. Cordell Hull pranešė atstovui Lasinskiui, kad kun. Orlemanski ir Prof. Langė išvyko Sovietų Rusijon kaip paprasti piliečiai, įjėdu neturėjo jokių valdžios įgaliojimų.

Jiedu vyko Rusijon sulig reikalingą paskolą, gal kelis milijonus dolerių jos atsidavojimui, bet už tai reikės mokėti nušimčius ir atmokėti skolą.

Ant galo, Lietuva rodo turi kelių milijonų dolerių rezervą čia Amerikoje. Tiesa, budama baisesiai sunaikyta ekonominiai, jai yra reikalinga kiekvieno gero lietuvio parama. O kas liečia gavimą Lietuvai paskolos iš Amerikos, tai Amerikos lietuvių pagalba tam vargiai būtų reikalinga, busianti Lietuvos valdžia tą atliks.

Amerikos lietuviams dabar laikas pirkti karo bonus, kad Amerika laimėtų karą ir kai karą laimės, Lietuva bus laisva, tada pardavęs kelis karo bonus galėsi padėti Lietuvos suvargusiems broliams ir seserims.

New York. — Užsienio Nusistatymo Sąjunga, savaitiniame laiške savo nariams pareiškė, kad Rusija bandė laimėti lenkų-amerikiečių simpatiją per užkvietimą kun. Orlemanski atlankyti Sovietų šalį, bet tas tiktai „pripylė daugiau kuro ant jau sprogstančios padėties.“

Popieriniai Karstai

Bernas, Šveicarija, (Ona) — Iš Vichy propagandos radio pranešė, jog Prancuzijoje tiek daug žmonių užmuštų laike oro užpuolimų, kad kieto popiero karstai naudojami mirusių palaidojimui vieton medinių karstų, iš priešasties medžio truku-

Žinia paduota propagandos ministerio Philippe Henriot ir yra su tikslu sukelti pasipiktinimą prieš alijantus Prancuzijoje per padidintą skaičiaus nukentėjusių laike bombardavimų. Henriot sakė, kad laike užpuolimų ant prancuzų aerodromų ir geležkelių centrų bėgy savaitės pradedant balandžio 15, mirė 1,800 žmonių ir sužeistų 2,000.

RUSAI UŽĖMĖ SEVASTOPOLĮ

Maskva. Gegužės 8. — Pra nešama, kad Sevastopolis jau užimtas ir apie 25,000 nacių kariuomenės esą apsupta prie jūros. Kiek neliasvių paimta nesakoma, tačiau yra žinoma, kad tenais buvo smarki kova.

SUV. VALSTIJŲ BRITŲ IR RUSIJOS KONFERENCIJA

London. — Kaip tik Britų Imperijos Ministerių konferencija užsibaigs, britai kvies Suvienytas Valstijas ir Rusiją pasitarti del ateities taikos apsaugojimo. Premieras Ministeris Churchill jau svarsto kokius įnešimus jis įteiks šiai konferencijai, bet tai daugiausia priklausys nuo įvairių Britų kolonijų premierių ir atstovų svarstymų. Užtikrinimas taikos ateičiai yra svarbiausias klausimas, kurs svarstomas laike dabartinės Britų Imperijos Ministerių konferencijos Londone.

SUGRYŽO PREZIDENTAS ROOSEVELTAS WASHINGTONAN

Washington, D. C. — Gegužės 7, 1944 — Prezidentas Rooseveltas po keturių savaitių atostagų S. Dakotoje B. Barucho ukyje, sugrįžo atgal Washingtonan.

Prezidento sekretorius pareiškė iš Baltųjų Rumų, kad Prezidentas esąs pilnai svei-

Rooseveltas Paskyrė Forrestal Laivyno Sekretorium

Washington, D. C. — Buvusio Laivyno Sekretoriaus Knox vyriausias pagalbininkas, James V. Forrestal, paskiriamas buvo pasiūstas Senatui. Senato Laivyno Reikalų Komiteto pirmsėdis David I. Walsh pranešavo, jog paskirimas yra tinkamas ir, kad bus greitai užgirtas.

James V. Forrestal, nors Demokratų partijos vyras, vienok nelošia svarbią rolę politikoje. Jo svarbiausia užduotis buvo pastatyti A-

SAKO LENKŲ KUN. ORLEMANSKIS PATIKO STALINUI

Maskva, Gegužės 11. — Sakoma, kad Stalinas kalbėjosi su Orlemanskiu net du kartus ir po dvi valandas. Vėliau, šis lenkų kunigas kalbėjo per radio iš Maskvos ir ragino lenkus būti gerais Stalinui ir Molotovui, kaip dideliems vyrams.

Pastebėtina, kad kur kas mažiau kreipiama dėmesio į Prof. Lange, kuris ir toj misijoje buvo ir yra lenkas.

AIRIJOS FIRMOS ANT JUODOJO SARAŠO

Washington, D. C. Gegužės 8. — 38 Airijos Firmos paskelbtos į juodąjį sarašą, tos Airių firmos veda biznį su priešu. Šiame saraše apie 10,000 Pietų Amerikoje yra ir Europoje nemažas skaičius tų firmų. Manoma, kad iš viso į 15,000 jų pateks į Juodąjį Sarašą.

Neseniai užkariautos Truk ir Palau salos yra raktas prie Filipinų, kurios mažiau negu 400 myl. nuo Kinijos. Kada alijantai pasiektų Kiniją, tai vartai būtų atidaryti į Japonijos žemę. Daug ekspertų sako, kad karas su Japonija bus laimėtas iš Kinijos.

LIETUVIAI AMERIKOJ

Bostono Liet. parašams rinkti komiteto pirm. Ant. Matjoškos, iš stoties WORL St. Minkaus vedamos radijo programos pasakyta ši kalba, geg. 7, 1944 m.

Mieli Radijo Klausytojai: — Šiandien, oro bangomis tenka kalbėti į jus jautrias lietuviškas širdis, Amerikos ir Lietuvos gyvybiniais reikalais. Kaip žinoma, pradžioj šių metų, įvyks Amerikos Lietuvių Seimas New Yorke, apart kitų nutarimų, nutarė surinkti milijoną parašų ir išpirkti už penkis milijonus dolerių karo bonų, lietuvių kreditan. Šių svarbių nutarimų daugelis Amerikos liet. kolonijų jau savo dalis atliko, kitos kolonijos atlieka ir likusios be abejo atliks; nes tai yra svarbus Amerikai ir Lietuvai darbas!

Bostonas irgi neatsilieka nuo kitų kolonijų šiame kilniame darbe. Čia yra sukurtas komitetas po vardu: "Bostono Lietuvių Parašams Rinkti Komitetas." Šio komiteto vardu man tenka jus brangus, tėvynainiai, su nuoširdumu kviešti į viršminėtą komitetą, kad užbaigti jo pradėtą svarbų darbą. Darbas, parašus rinkti, yra ne vieno komiteto, ne vienos partijos, bet visų patrijotingai nusistačiusių Amerikos lietuvių! Parašus renkame ant paruoštos peticijos lakštų, kuriuose gali pasirašyti lietuviai ir svetimtaučiai, tik Amerikos piliečiai - balsuotojai. Kada bus surinkta milijonas ar daugiau parašų, tada bus nuvežta prez. Rooseveltui ir prašoma Jo, kad Jis (prez.) dėtų visas galimas pastangas, kad po šio karo, mūsų sena tėvynė, Lietuva būtų laisva nepriklausoma demokratinė respublika.

Mes dirbame, dirbam ir dirbsime su dideliu pasiryžimu namų fronte, kad per jį pagelbėtumėm Dėdės Samo kariams ir pavergtiems mūsų broliams laimėti šį karą.

Amerikos lietuviai išpirko nemažai karo bonų per buvusius vėjus. Nėra abėjonės, kad perka bonus ir pirks daugiau. Bet mums svarbu turėti vieną organizuotą kaip visų Ameriką mylinčių lietuvių išpirktų karo bonų Washingtone kredita. Tokį kreditą turės Amerikos lietuviai, kada išpirks Lietuvių Seimo paskelbtą ir Washingtono užtvirtintą 5-kių milijonų dol. Karo Bono vėjus kvotą.

Šis vėjus dar tęsiamas ir lietuviams be galo svarbu minėtą kvotą išpildyti ir gauti bendrą visiems kredita. Komiteto vardu, prašau visų geros valios lietuvių, pirkti karo bonus ant baltų, mums skirtų aplikacijų, lietuvių kreditan; prašau pasirašyti ant peticijos lakštų ir atėikite į talką parašų rinkti.

Komiteto centras yra pas adv. J. Gailių, 317 "E." St., So. Bostone ir p. Minkaus gėlių krautuvėje, ten galite gauti peticijos lakštų gražinti pripildytus lakštus.

Bonus lietuvių kreditan prašau pirkti taipgi p. Minkaus gėlių krautuvėje. 502 Broadway ir Washington Co-operative Bank, 430 Broadway, So. Boston, Mass. Užėję į minėtas vietas prašykite baltų lietuviams skirtų aplikacijų, pirkti karo bonus.

Broliai! Dirbkim vieningai ir rįžtingai! Pirkime Karo bonus, greitesniam Amerikos karo laimėjimui! Rinkime parašus Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atgavimui!

HARTFORD, CONN.

LAC Klubu Narių Nepašalpinto Skyriaus Susirinkimas. Svečias Korpl. A. Sabeika ir Kitos Žinios

VIETOS lietuvių kolonijos organizacinė ir kultūrinė veikla maža, tiksliai LAC Klubu nariai šį bei tą veikia, kas šeštadienio vakarą rengia šokius, kuriuos lanko nuo 300 iki 400 jaunų ir suaugusių šokių, daug karių iš Bradley Field. Klubiečiai daug veikia labdarybės srityje — rėmėme Amer. Raud. Kryžiaus. Neseniai surengta pramoga del klubo narių, karių fondo parėmimo davė geras pasekmes, pelno gautu \$782.00.

Klubu nepašalp. skyriaus narių susirinkimas įvyko sekmadieny, geg. 7 d. klubo auditorijoje, nemažas skaičius narių dalyvavo; 36 nariai apsimokėjo savo narines mokestis už 1944 metą, naujų narių priimta šiame susirinkime 19, butent 11 vyrų, 6 moterys ir 2 merginos. Susirinkimui vadovavo pirm. p. J. Pilky, kuris pranešė apie klubo narių veiklą ir pasveikino naujus narius į klubą prisirašiusius.

Sekr. p. W. M. Chase pranešė, kad klube yra pilnai apsimokėjusių narių, vyrų ir moterų 114; suspenduotų narių nedaug; tikimasi, kad suspenduoti nariai ligi birž. mėnesio galo sumokės savo mokestis ir paliks pilnateisiais nariais. Išbrauktų narių tik kelėtas.

Organizatorė p. Morta Kelenienė šį metą jau yra prirašiusi virš 24 narius! Linkime mūsų veikliai organizatorei pasekmingai darbuotis.

Gerb. p. Agota Stankevičienė ir p. M. Kelenienė, direktorės pranešė, jog Klubu direktorių posėdžius lankė ir gali pasisakyti, kad klubo reikalai labai rimtai ir tvarkingai vedami. Visų valdybos narių ir direktorių pranešimus nariai priėmė be jokių pastabų.

Nutarta rengti susikaupimo pramogą — bankietą su šokiais del narių susipažinimo ir del pagerbimo narių — klubui namą perkant davusių paskolas, kurias dabar Klubas baigia atmokėti visiems skolininkams. Šis bankietas įvyks birželio mėnesy.

SVEČIAS KARYS

Visai netikėtai, klubiečius aplankė narys korporalas Al. Sabeika, kuris atvyko aplankyti savo gimines (gal paskutiniu kartu — aut.), nes jau neužilgio išvažiuos į užsienį — karo frontą. Klubiečiai šauniai priėmė ir pavaišino p. Sabeiką ir išleido.

Gautas pranešimas iš Anglijos, kad korpl. Jonas Medonis sužeistas, bet jau neužilgio apelsigoninė. Jo brolis Juozas Medonis tebėra Amerikoje Kentucky valstijoje kariuomenėje. Į kariuomenę iš Hartfordo pa-

staruoju laiku paėmė nemažą būrelį jaunų lietuvių, tik iš Liet. Vyčių kuopos išėjo 5 jaunuoliai! Viso iš Hartfordo lietuvių bėgyje pastarųjų dviejų mėnesių į karinę tarnybą išėjo 11 lietuvių jaunuolių ir 4 į karišką laivyną.

MANČIUNIUI GERAI KARO LAIVYNE

Teko patirti, kad mūsų vienintelis juristas, Frank Manchun dabar randasi karo laivyne, pelnai patenkintas savo tarnyba; jam gerai sekasi karo laivyne, sveikina visus savo pažįstamus ir draugus Hartfordo lietuvius. Kur mūsų jaunas juristas dabar yra, negalima sakyti; militariška paslaptis, visgi malonu girdėti, kad jam tarnyboje gerai sekasi.

Teko patirti iš vietos lietuvių draugijų Sąryšio komiteto, kad šią vasarą mažai bus rengiamų gegužinių lietuviškame parke Glastonbury, priežastis karo laikas ir nepalankios sąlygos. Gegužinės be skanių valgių ir gėrymų neįmanomos ir negali būti pasekmings.

Vietos sandariečių burys priešaky su Videikiu ir Labanasku rengiasi į sandariečių apskričio bankietą, važiuoti į New Haveną. Yra žinių, kad ALTS veikėjai bando pagyventi sandariečių narių miršančią veiklą Conn. valstijoje. P-nas L. sako, kad ALTS susidemoralizavo, kuomet nukrypo nuo tautinės idėjos.

"A. L." Rep. XYZ.

WATERBURY, CONN.

KVISLINGAI NETURI KANTRYBĖS

Girdima, kad \$5.000.000. Karo Bonų Vėjus užsibaigė. Pasekmės, pagal vietinės spaudos pranešimus pasirodė neblogos. Suprantama galėjo būti daug geresnės, bet dabar, šiuo tarpu žmonės yra užimti savais darbais, biznieriškai su trukumu darbininkų, kitiems kitokios priežastys. Žodžiu sakant, nebuvo kam gerai pasidarbuoti. Prie to dar girdime, kad atsirado ir kvislingų, kurie nuolatos bando trukdyti lietuvišką veikimą. Pavyzdžiui, kada Waterbury Karo Bonų Vėjus prasidėjo, štai nekuri sriovinių agentėliai pradėjo šnibždėti: — "Karo Bonų parėmimas yra geras darbas, bet kam tie Smetonininkai kitiems už akių užbėga? Kodėl jie nelaukia pakol A.L.T. paskelbs tokį vėjų? Kodėl jie neatsiklausia, ar A. L. T. pritaris tokiam Karo Bonų vėjui? Ar Smetonininkai nesupranta, kad A. L. T. sudaro 85 nuosimtį visuomenės didžiumą?"

"Taip, srioviniu atžvilgiu sudaro žymią didžiumą, bet tai tik iš sriovinio atžvilgio. O ką ta žymia didžiūma yra iki šioliai nuveikusi? Šalia to, aš nekalbu apie A. L. T. veikumą arba neveikumą, aš tikiu, kad laikui bėgant A. L. T. nuveiks kilnių ir svarbių darbų. Aš čia kalbu tik apie nekuri sriovinių agentėlių šnibždėjimą, kuriems nerupi nei Amerikos karo laimėjimas, nei Lietuvos Nepriklausomybė; jiems rupi tik sriovinis kromelis. Nuostabu tik, kad jie vadinasi neva inteligentais, bet pažiūrėkime į jų inteligentiškumą:

Balandžio 27 dieną, kada "Victory House" viešai pradėjo parduoti Karo Bonus, štai tie agentėliai išėjo iš kantrybės, ir pradėjo vieni kitus telefonais šaukinti, sakydami, čia koki "Baušai" parduvinėja Karo Bonus, nepirkite; neprisidėkite,

AMERIKOS LIETUVIO PAVASARINIS

PIKNIKAS

Su Muzikaliu Programu, Dovanomis ir Prakalbomis Rengiamas Savosios Spaudos Palaikymui

ĮVYKS SEKMADIENY

GEGUŽĖS - MAY 28, 1944 M.

Tuojuo Po Pietų

JURGIO BABRAUSKO PAVILIJONE

Visiems Gerai Žinomoje Vietoje

PRIE MANVILLE G-VĖS, LEICESTER, MASS.

Yra Paskirta "Timeless Lithuania" Dovanai Knygos Prie Įžangos Bilieto

Bus Pasakytos Gerų Kalbėtojų Prakalbos del Karo Pastangų, kad Laimėti Šį Karą, O Ypatingai Kas Liečia Pabaltijos Kraštų Klausimą. Tikimosi Sulaukti Daug Svečių Iš Visų Naujosios Anglijos Kampų. Yra Užkviestos Vietos Draugijos, Klubai ir Visa Lietuvių Išeivija Dalyvauti Šiame Parengime. Todėl Dalyvaūkime Visi, kad Pakvėpuoti Tyru Oru, kad Pasidžiaugti Atgyjėnia Gamta. Bus Skanių Užkandžių ir Gėrymų, ir Galėsite Smagiai Praleisti Laiką Prie Žavėjančios Muzikos.

VISUS KVIEČIA RENGEJAI

KELRODYS: Važiudami per Worcesterį važiuokite iki Miesto Rotužės, nuo čia imkite South Main gatvę ir važiuokite tiesiog iki Webster aikštės, kur Main gatvė pasisuka į dešinę pusę; pavažiavę 9-tu keliu per kokią 15-20 minučių matysite į dešinę pusę sportų aikštę, gi skersai kelio į kairę geltoną plytų bažnyčią, čia pat po dešinę yra pirma Texeco gasolino stotis, kur bus prikaltos pikniko iškabos; tuojuo už tos gasolino stoties imkite kelią po dešinę, pavažiavę kokias dvi minutes pamatysite pikniko aikštę į kairąją pusę, ten automobilių tvarkytojas parodys kur reikia automobilius pastatyti. Taipgi galima paimti Busus iš Worcesterio, kurie jus nuveš iki Manville gatvės, Leicesterio.

nes jie tai daro, kad suardyti vienybę tarpe gerų žmonių, A. L. T. jiems nepatinka. Tiesa, man nėra žinoma ar A. L. T. tam pritaria ar ne, man tas nesvarbu, tai yra jų dalykas. Deja, aš nekalbu apie A. L. T., aš kalbu tik apie sriovinius agentėlius, kurie pasilėpę po A. L. T. skraistę ir perša žmonėms savo nudėvėtos politikos kromelį. O jei jau kalbėti apie vienybės ordymą, tai tie žmoneliai nesupranta kas yra vienybė ir jiems tas visiškai nerupi, jiems daugiausiai rupi, tik jų pačių kromelis.

Karo Bonų komisija dar pilno raporto negali paskelbti, nes dar vis žmonės prisidėja pinigūs už pasižadėjimo del Bonų. Yra numatoma, kad Waterbury lietuvių, neatsižvelgiant į virš minėtas klutis. Visvien Karo Bonų Vėjus Komisetas žymiai pasidaravo Amerikos Karo laimėjimo pastangomis kartu ir Lietuvos Nepriklausomybės tikslams.

ARTISTO VASILIAUSKO KONCERTAS

American Friends of Lithuania — jaunimas sumanė pasikviesti Artistą Aleką Vasiliauska į Waterbury. Gavę jo sutikimą, rengia jam koncertą, kuris įvyks Sekmadieny, Geg. (May) 21-ą dieną, Nemuno Salėje; 48 Green gatvės. Koncertas prasidės kaip 2:30 po pietų. Artistas Alekas Vasiliauskas išpildys koncerto programą, Harvey Davies, pianistas ir kompozitorius muzikos ir muzikališkų monologų, skamėnais pija-

na. Tikimės koncertas bus vienas iš gražiausių, kadangi netakiai atsikartoja panašūs koncertai šioje apylinkėje. Todėl meldžiame visuomenę atsilankyti kuo skaitlingiausiai. Rengimo komisijon įeina: Dorothy Raden, Patricia Klikna, Genevieve Penevich, Gladys Nakrosis, George Trečiokas. Dr. M. J. Colney

VIESA PADEKA

\$5,000,000 Karo Bonų Vėjus komisija nuoširdžiai dėkoja visiems tiems, kurie pagelbėjo Karo Bonus parduoti "Victory House" ir visiems tiems, kurie pirkė Karo Bonus, kad pagelbėti Uncle Sam' laimėti dabartinį karą.

Daugiausia pagelbėjo p-lės Patricia Klikna, Jennie Penevich, Julia Dulevich, Gladys Nekrash, p-nios. Antanina Colney, p-nia Poseph Dubauskienė, p-nia, Michael Devenienė, George Baker ir Robert Zoeller.

Karo Bonų ir peticijų rinkimo komisija, kurion įeina: Jonas Klikna, Charles Strikulis, Peter Steponavičius, Jacob Trečiokas, Dr. ir p-nia M. J. Colney. Taip pat išreiškiam padėkos žodį Lietuvių Republikonų Lygai, kurios nariai pilnai prisidėjo pagelbėti surinkti peticijų parašų aukojo savo svetainę veltui peticijų rinkimo dienai, (laiką paskelbsim vėliau) ir visais kitais būdais Lietuvių Republikonų Lyga pilnai prisidėjo šiame darbe. Tik nelaimė, kad šios kolonijos lietuvių yra kaž-kaip suvilti, arba galimas dalykas, kad kiti yra nesupratę lietuvių, kad net bijosi pasirašyti peticiją. Reiškia,

bijosi prašyti S. V. Roosevelt, kad jis užtarnotų Nepriklausomybę Lietuvos piliečiai gėdisi, atkovoti už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, tai liekamo, kas kitas už mūsų laisvę S.V. Bonų Vėjus

PHILADELPHIA

Philadelphijos Lietuvių du labai svarbius Lietuvos vėjus: 40 metų atgavimą ir 24 metų Lietuvos Nepriklausomybę. Šeštadienį, gegužės 13-ą, Muzikos Svetainėje, Ave., ir Tilton gatvė prasidės lygiai 8-tą valandą. Šių sukaktį progą, kalbas pasakys kilnus Lietuvos Pasijuntinys, riuus Dr. Kaviackas ir teno ir Pulkininkas, nius iš New Yorko. dainų ir šokių programą jaunuolių grupė iš Boston, Mass. poniai Ivaškienai. Ši grupė jau šauniai pasirodė liose tarptautiniuose muose.

Todėl nepraleiskite progos, atsilankykite šioje svetainėje. Savo atsilankymą site lietuviams kenčiančio priespaudoj, kaip Taryba, Phila. skyr.

LIETUVIAI SKAITYKIT IR PIRKITE AMERIKOS LEIG

DUDOS DUONA TAI SKANI

Dudos duona tai skani, Giria jauni ir seni; Nuo duonos tyros ruginės, Worcesterio skaisčios merginos.

Duona minta visas vietas, Jai ant stalo pirma vieta — Duonos sviesto ir kavos, Pusrytėliams lig valios!

NATIONAL BAKERY CO.

(Antanas Duda, Sav.)
12 Ashmont Ave. Tel. 2-5336 Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Table with subscription rates: Yearly subscription in U.S. \$2.50, In Foreign Countries \$3.50, Two Years Subscription \$5.00, One Half Year \$1.50, One Half Year \$2.00, Single Copies 5 cents.

Latvian Lithuanian weekly, published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass. Rates for subscribers in the U.S. and abroad.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

LATVIJOS PASIUNTINYBĖ DIRBA

Naivos L. Ekio ir A. Bilmano knygos. Latvijos nepriklausomybės kovos — mūsų kovų paveikslas. Latvijos parlamentarinė krizė ir išeitis iš jos. Tautinis posūkus ir K. Ulmanis. Latvijos klestėjimas tautinės vienybės laikotarpiu. Bolševikų antplūdis ir Sumner Welles smerkiamieji faktai. Teisingumas, kaip civilizacijos pagrindas, ir pavojai iš bolševikų pusės.

Greta daugelio anksčiau išleisčių knygų, paskutinėmis dienomis Latvijos Pasiuntinybė savo leidimui praturtino dar dviem naujomis angliškai parašytomis knygelėmis. Tai pernai vaizdžiai žymaus latvių diplomato Liudviko Ekio "Latvia" (Struggle for Independence) ir dabartinio Latvijos Ministro Vaingtono Dr. Alfredo Bilmano "Facts About Latvia".

Abi knygelės 16-nio formato, skoningais ir šiltais, iliustruotos (ypač gausiai iliustruota antroji). Pirmoji knygelė turi 15 puslapių, antroji — 62.

Apie Liudviką Ekį turėjome progos pakalbėti "Dirvoje," kai minėjome kitą kiek anksčiau Latvijos Pasiuntinybės jo išleista knygelė "The Truth about Bolshavik and Nazi-Atrocities in Latvia" (žūr. "Baisių įvykių aprašymas," "Dirva" 1944. 3. 17). Tąsų mes nurodėme, kad jis yra ne tik talentingas publicistas, bet ir subtilus patriotas. Šis pasakytas aną kartą, tuo laiku tinka šiam sykiui. Nors "Struggle for Independence" turi vos 15 puslapių, bet tą knygelę paskaitęs žmogus gauni daug ir pilną Latvijos nepriklausomybės kovų vaizdą. Šitai kaip ir patvirtina publicistinis L. Ekio sugebėjimas, nes be žalos laikinai tik tobulas rašytojas gali gausiai medžiaga trumpai apibūdinti. Visi tvirtinimai patvirtinti šaltiniais, kuriuos autorius tiksliai nurodo puslapių apibūdoje. Šitai savu ruožtu padidina rašinio rimtumą ir apsaugo nuo ne draugingos propagandos užsiuolimų: kai paduoti faktai, niekas negali pasakyti, kad faktai iš piršto išlaužti.

Knygelės vedamoji mintis yra, kad Latvija tauta, nors nepriklausomybės kovų metu ir iš įvairių pusių susilaukė pagalbos, tačiau, natūraliai, pagrindinę kovą našta ji pati pakėlė ant savo pečių. Tuo būdu Latvijos nepriklausomybės kurėjas pirmoje vietoje yra Latvijos tautos sunų ir palikuonių kraujas, o ne svetimųjų pagalba. Lygiai tą patį galima pasakyti ir apie mūsų kovas dėl nepriklausomybės, o ir ateičiai pasakys, kad tinka tik mes patys gaminti sau iškovoti nepriklausomybę, ir bergždžias būtų mūsų pasiklovimas kitais.

Autorius pradeda nuo Latvijos karių dalyvavimo Didžiojoje kare (Rusijos pusėje), nurodė, kaip po didelio nenoro Rusijos vyriausybė pagaliau leido tautai suorganizuoti specialias latvių dalinius (9 pulkus), kuriems vadovavo patys latviai, nors jie visi buvo Rusų kariuomenės žinioje. Iš tų dalių likusių vėliau — 1918 metų pabaigoje buvo sudaryta tautinė Latvijos kariuomenės užuovėja, kuri ir išvadavo Latviją nuo bolševikų, bermontininkų ir etainių.

Autorius, pats nepriklausomybės kovų dalyvis vaizdžiai aprašo pirmąjį Latvijos tautinį apšaukimą (gruodžio 26, 1918), margas karių uniformas, menkus jų ginklus. Viskas tampa ir mažai, bet sava, užtat kinikas ir brangu kiekvienam saugumui mylinčiam tėvynai. Nuosekliai aprašytos kovos su bolševikais, ir jaunutės latvių kariuomenės laimėjimai kukiariaus (Rygos paeilės, 1919. 5. 22). Tačiau bolševikų dar buvo Latvijos šiaurėje, o čia prieš latvius dar atsivėrė vokiečių kariuomenės liūdnai. Bet ir priešas buvo įveiktas. Dar liko bermontininkai, kuriuos išvaikyti padėjo anglų prancūzų kariuomenės ir Rygos apšaudymai bermontininkų kariuomenę.

Autorius prisimena dar pačio nepriklausomybės užuomazgoje Lietuvos tautai suteiktą piniginę

paskolą ir ją gražiai įvertina. Gailla, kad jis neužsimena apie karinę pagalbą, kuri, tiesa; nebuvo didelė; bet vis dėlto ne be reikšmės (prieš bolševikus — Daugpilio kautynės, vėliau prieš bermontininkus).

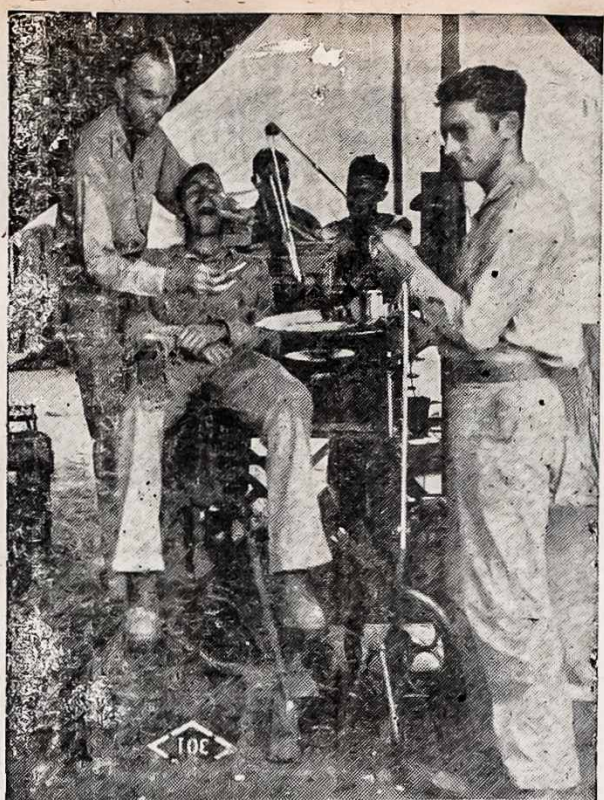
Kai skaitai latvių kovų aprašymus, savaime prisimeni mūsų pačių kovas. Ir kiek sykių sunkesnės buvo mūsų kovos! Latviams padėjo anglai ir prancūzai, jiems pristatydami karo medžiagą (per Rygos ir Liepajos uostus) ir apsaudydami vokiečius iš savo karo laivų, mums gi nepadėjo niekas. Be to, mes turėjome kovoti ne tik prieš tuos pačius priešus, prieš kuriuos kovojo latviai, bet dar ir prieš lenkus.

Nėra abejonų, kad L. Ekio knygelė, duodama įtikimą Latvijos tautos kovų aprašymą, Amerikos visuomenei pateiks ne vieną įdomų ir jos iki tol dar nežinotą faktą. Kadangi Latvijos nepriklausomybės kovos yra susietos su Lietuvos ir Estų tautų nepriklausomybės kovomis, ir šitai L. Ekio knygelėje yra pažymėta, tai Latvijos kovų aprašymas tuo pačiu metu šviesos plotelį ir ant jos kaimynių kovų dėl nepriklausomybės. Ir šitai L. Ekio knygelėje padaro vertingą ne vien Latvijos, bet visų Baltijos valstybių požiūriu.

A. Bilmano knygelė - Facts about Latvia - skirta visų pirma Latvijos nepriklausomo gyvimo laikotarpiui nušviesti. Knygelės pradžioje dėtos dviejų žymųjų Latvijos vyrų - Prezidento K. Ulmanio ir Vice Prezidento generolo J. Balodžio fotografijos su jų trumpomis biografijomis. Nurodyta, kad abu šie didieji Latvijos patriotai ir kovotojai netrukus po bolševikų įsibrovimo į Latviją 1940 m. bolševikų buvo išveikti Rusijos gilumon. Knygelė papuošta net 31 labai menišku dailininko Zigmundo Vidbergo grafiniu braižiniu, kurie tikrai labai vykiškai pavaizduoja Latvijos gamtą, miestus (Ryga), o taip pat kultūrinę bei ekonominę jos progresą. Knygelės pabaigoje 50-62 pp. pridėta chronologinė Latvijos įvykių lentelė, pradedant bronziniu amžiumi ir baigiant 1941 m. Jei gausumas nėra trukumas, tai apie tą chronologinę lentelę galima atsilipti tik iš gerios pusės.

Jei L. Ekio knygelė pasižymi nuosakumu ir vaizdo pilnumu, tai A. Bilmanis pasižymi tiesumu ir posakių taiklumu. Lyginamas, pav., Latvijos ir Sovietų Rusijos ukinę santvarką, Bilmanis nurodo, kad Latvija remiasi privačiu ūkiu, o Sovietų Rusija - kolchozu, kurį prižiūri vyriausybė. Pagal sovietiską tvarką "ukininkai neleidžiama turėti arklis." Štai tau ir sovietinis ūkis.

Gana daug vietos skiriama Latvijos parlamentarinio krizio ir Latvijos tautinio posūkio (1934. 5. 15) aprašymui. (22-30 pp.). Jau iš skyrių pavadinimo - "Parliamentary Corruption" ir "Political Housecleaning" - aiškėja dalyko esmė. Latvijai, mat, lygiai taip kaip ir Lietuvai teko susidurti su tuo pat sunkumu: nieks seime negalėjo sudaryti pastovios ir darbingos daugumos ir per tai, savitarpėje besirungiant, teko daryti žymių nuolaidų mažumoms, kurių Latvijoje buvo net apie 25% (Lietuvoje apie 11%) politikierių įsiaištrinimas priedaudo net iki to, kad net buvo siuluama tokios valstybės griauančios priemonės kaip saugumo policijos panaikinimas, kariuomenės biudžeto sumažinimas ir tt. (pusl. 24). Partijoms bemedžiojant daugumą seime, nacizmui, skatinamam vokiečių mažumos,

DANTIS TAIŠO DŽUNGLESE — Dentisterija lošia svarbią rolę palaikyme Dėdės Samo karių gerame fiziškame stovyje. Visur net ir džunglėse yra dentistų aprūpinimui kareiviams. Apie 1.000.000 vyrų, kas reikštų 65 divizijas, turėjo blogas dantis prieš įstojimą į kariuojančias jėgas, bet Armijos Dentistų Korpusas juos visus aprūpino.

ir komunistui, skiepyjamam Latvijos kominternu skyriaus, susidarė ko puikiausios sąlygos veikti. Koks buvo Latvijos susikaldymas partijomis 1931 m. parodo faktas, kad iš 100 atstovų susidarantiame seime buvo net 22 partijos, kurių 8 turėjo vos vieną atstovą, 5 - du ir t. t. Aiškūs dalykas, kad tokiomis sąlygomis joks darbas nebuvo įmanomas; mažosios grupės, į kurias įsiskverbavo net priešvalstybinių gaivalų, mikliai laviuodavo tarp didžiųjų, tai prisidėdamos į vieną, tai į kitą grupę, ir nieko nekurė, bet viską griovė. Buvo aišku, kad ilgai taip tęstis negali, ir jei artimiausioje ateityje nebus padaryta jokių reformų, valstybė atsidurs pavojuje. Šito akivaizdoje, seimas buvo paleistas ir visa krašto valdžia patikėta Ministrui Pirmininkui K. Ulmanii. Visos politinės partijos buvo panaikintos ir sudaryta tautinė vyriausybė. Šį žygį vieningai pa-

rėmė visa Latvija tauta, ir jis taip pat buvo užgirtas Aukščiausio Latvijos Teismo ir Seimo Vice-Pirmininko katalikų vyskaldymas partijomis 1931 m. parodo faktas, kad iš 100 atstovų susidarantiame seime buvo net 22 partijos, kurių 8 turėjo vos vieną atstovą, 5 - du ir t. t. Aiškūs dalykas, kad tokiomis sąlygomis joks darbas nebuvo įmanomas; mažosios grupės, į kurias įsiskverbavo net priešvalstybinių gaivalų, mikliai laviuodavo tarp didžiųjų, tai prisidėdamos į vieną, tai į kitą grupę, ir nieko nekurė, bet viską griovė. Buvo aišku, kad ilgai taip tęstis negali, ir jei artimiausioje ateityje nebus padaryta jokių reformų, valstybė atsidurs pavojuje. Šito akivaizdoje, seimas buvo paleistas ir visa krašto valdžia patikėta Ministrui Pirmininkui K. Ulmanii. Visos politinės partijos buvo panaikintos ir sudaryta tautinė vyriausybė. Šį žygį vieningai pa-

DEVENIENĖS KALBA

(Tęsa)

— "Graudu man darosi - sakė p. Devenienė, - "kuomet aš matau lietuvius skęstančius demoralizacijos ir srovinių antipatijoj. Labai gailla ir pikru darosi matant mūsų srovinių vadų neišmintingus, šlykščius srovinius ginčus spaudoje, blogą stovinę politiką nesuderinamą su mūsų tautos gyvybinėmis problemomis su gerove ir vienybe lietuvių. O dabar lietuviams susikauptas, stipri vienybė butinai reikalinga, — sakė p. Devenienė. Reikalinga rimtai politiškai pritausti ir planuoti, reikia ryžtingos valios, o be vienybės ir organizacinio susikaupimo negali būti ryžtingos valios, planingos veiklos, įtakingos politikos gerovę žandancios mūsų tautai. Dabar reikalingi draugai ir prieteliai Lietuvai, juos galime rasti tiktaite demokratinioji nuosirdžioj Amerikoje..."

"Jei pirmojo didžiojo karo laikotarpį 1917-1918 metais lietuvių sroviniai vadai Lietuvoj ir Amerikoj būtų visi toki būvę kaip dabar, tai Lietuvos nepriklausomybės nebūtume susilaukę, — sakė gerb. Devenienė, dukrelė garsios Vileišių šeimos. Anais laikais Lietuvos ir Amerikos lietuvių galvos vienodai protavo, širdys vienodai jautė ir plakė ir sakė, todėl nenuostabu, kad amerikiečiai tais laikais suvaidino svarbią rolę Lietuvos politinėje dramoj. Aš atsimenu tuos klaidius laikus ir Lietuvos žmonių ir vadų pergyventas bėdas ir vargas. Aš mažytė buvau kai tėvelis mano prašė mamytę, idant su vaikais vyktų į Rusiją, bet jis pasiliko Lietuvoj, nes jam rūpėjo Lietuvos likimas, Lietuvos žmonių reikalai. Mano tėvelis buvo srovinis — valstiečių — laudininkų partijos vadas, bet jis nelaide partijos reikalų aukščiaui už tautos ir valstybės reikalus; mano dėdė Inž. Petras Vileišis jums girdėtas kaip dienraščio "Vilniaus Žinių" įsteigėjas ir leidėjas, kovotojas už lietuviškos spaudos laisvę buvo srovinis žmogus, bet jis tautos reikalus aukščiausiai laikė negu partijos ar asmens

ambicijas. Taip vadavosi daugelis Lietuvos srovinių vadų, pavyzdin: Inž. Kairys, socialistas; Prof. Dovydaitis, krikšč. demokratas; o ką jau kekalbėti apie kitus Lietuvos vadus - Basanavičių, Biržišką, Smetoną, svietiškius ir dvasiškius inteligentus, kurie mokėjo suprasti svarbą tautinės vienybės ir susikaupti umiai bendram Tautos Laisvės ir Nepriklausomybės Vadavimo Darbe.

"Mes turime labai daug pavyzdžių iš Lietuvos srovinių ir iš Amerikos srovinių lietuvių rimtų vadų veiksmų praeityje. Mes žinome, kad dabar Lietuvoj visų srovinių vadai susikauptė į vieną politinį ir savišalio darbą, bendrai veikia besirūpinamais išlaisvinimu Lietuvos ir jie mano, kad mes, Amerikos lietuviai; esam vieningi ir ištiesime jiems pagelbos ranką. Bet kur mūsų vienybė? Kame mūsų srovinių vadų politinė sąvoka ir veikla, planai Lietuvos vadavimui ir šelpimui lietuvių ištremtų Sibire? Nėra, nes neturim gerų samoningų vadų mūsų srovėse, neturim vienybės, kurybinės iniciatyvos, reikiamos politinės ir organizacinės veiklos, neturim tautinės vienybės dabar butinai reikalingos! — pareiškė p. Devenienė.

"Mano tėvelis, jums gerai žinomas, pirmasis Lietuvos atstovas Amerikoje, atsimenu rašė mums pasigerėdamas Amerikos lietuvių tautiniu susipratimu ir pasišventimu Lietuvai anais 1920 metais kuomet Lietuvai amerikiečių materialinė ir moralinė pagalba buvo reikalinga išlaikyti nepriklausomybę ir atstatyti valstybę. Kazin ką dabar man tėvelis pasakytų apie Amerikos lietuvių srovinius vadus, jeigu jis būtų gyvas? O, susipraskite partijų vadai, siekite vienybės garbės, meilės ir pagarbos vieni kitiems.

Mūsų Vadai Ir Jubiliejai!...

"Prakalbų rengėjai prašė manęs kalbėti apie mūsų tautos reikalus, prisiminti Lietuvos Sei-

gą kurios buvo pasiekta per tautinės vienybės ir susiklausymo laikotarpį. 1934 - 1940 mm.) pamini bolševikų ir vokiečių okupaciją ir - pagaliau - pareiškia viltį, kad tiesiai ir teisingai pritaikintas Atlanto Čarteris atneš visoms tautoms, jų tarpe ir Latvijai, laisvę ir nepriklausomybę. Dideliu dėkingumu autorius pamini Valstybės Paskretoriaus Sumner Welles Jungtinių Valstybių vyriausybės vardu paskelbtą deklaraciją (1940. 7. 23) kuria nusmerkiama sovietų okupacija ir Baltijos valstybių inkorporavimas į Sovietų Rusiją. Tuo metu Welles nurodė, kad modernioji pasaulio civilizacija negalės išsilaikyti, jei visos pasaulis nesivaduos tais principais, kurie padėti 21 Naujojo Pasaulio valstybių (šiaurės ir Pietų Amerikos) bendradarbiavimo pagrindas. Deja, dabar, maždaug po ketverių metų nuo Welles paskelbtos deklaracijos, neatrodo, kad būtų nueita tų teisingų

principų įgyvendinimo keliu. Kas anuo syk buvo smerkta - brutali jėga - šiandien jau mėginama pateisinti. Tačiau nereikia užmiršti, kad nors principai ir esti lauzomi, jų reikšmė lieka pastovi amžinai. Ir jei Welles prieš ketverius metus pasakė, kad modernioji pasaulio civilizacija tegali išlikti, jei ji bus paremta teisingumu, tai šitai be abejojimo yra teisinga ir šiandien. Lankstantis kujei ir piatuviui ir tuo pažeidžiant teisingumą tėra ruošiami kapaai tai civilizacijai, kurią pasaulis kurė tukstančiais metų. Bet nereikia nustoti vilties. Tikėkimės, kad tie žodžiai, kuriuos A. Bilmanis baigia savo knygele, neliks troškimu, o virš realybe. Štai jie: "Baltijos valstybėms niekuomet nėra buvus svetima kuriamoji vidaus ir užsienio politika. Ji buvo išorinio smurto nutraukta; teisingumo ir teisės ji bus sugrąžinta. Julius Smetona

mo, Konstitucijos ir spaudos laisvės atgavimo jubiliejus. Mūsų sroviniai vadai daug kalba apie šiuos mūsų jubiliejus, daug rašo laikraščiuose. Deja, mano supratimu, dabar kalbėti ir rūpintis apie praeitį — mirusius dalykus nepraktiška. Dabar laikas kalbėti, rodą daryti apie mūsų tautos ateitį, tačiau mūsų sroviniai vadai sunaudoja laiką ir energiją bekalbėdami apie praeitį, jiems praeitis svarbesnė už ateiitį. Reikia stebėtis tokia jų sąvoka. Bet esu prašyta, todėl prisiminsiu apie mūsų tragišką papasakosiu jums kaip buvo atgauta spaudos laisvė.

"Tenka man garbė prisiminti mano dėdę, Inž. Petrą Vileišį, kurį pašventė žymią dalį savo gyvenimo ir beveik visą savo didžiųjų turtą dėl Lietuvos labo ir atgavimo lietuviškai spaudai laisvės. Dėdė Petras Vileišis buvo paprasto ukininko sunus, pasiekęs aukšto mokslo, tapęs garsiu inžinieriu, tarnaudamas Rusijos caro valdžiai, statydamas rusams miestus, tiltus; geležinkelius; etc. susikrovė didelį turtą. Jis daug savo turto aukėjo rėmimui ir platinimui Lietuvos spaudos; daug pinigų išleido finansavimui bylų apyginimui teismuose lietuvių spaudos platinimoj žandarų sumity; jis savo įtaką ir turtą žymiai parėmė Lietuvos bylų spaudos laisvės išgavimui. Buvo atsitikimas kaip dėdė Petras Vileišis baigė statyti geležinkelį Sibire, geležinkelio atidarymo proga ceremonijoj laiku Caras Mikalojus II sakė: "Nežinau kaip aš galėsiu tinkamai įvertinti Tamistos nuopelnus." Galimas dalykas, Caras galvojo kokios garbės laipsnio ordenus duoti ir kokią valdišką vietą skirti dėdei, bet dėdė Petras nustebino Carą, pareiškėdamas: "Duok lietuviškai spaudai laisvę, tai bus geriausias man atlyginimas!"

"Caras stebėjosi, bet su savo ministeriais pasitaręs, kai kurių ministerių pažadintas (tų, kurie gavo kyšius nuo P. Vileišio — aut.) patenkinio P. Vileišio prašymą, išleido proklamaciją, gražinančią laisvę lietuviškai spaudai (žinoma, žandarų priežiuroj — aut.). Tai buvo laimėjimas Inž. P. Vileišio (jo asmeniškos įtakos ir politikos rezultatas — aut.), kuris nesigailėjo savo turto ir rupesties, nes jis laimėjęs byla, išgavęs laisvę Lietuvos spaudai, staiga įsteigė Vilniuje dienraščių "Vilniaus Žinias" ir leido per eilę metų, jis išleido savo lešomis daug raštų, parėmė daugelį jaunų inteligentų pastumdamas juos į kovą už laisvę Lietuvos (a.a. A. Smetona aiškina — aut.). Garbingai savo pareigas atliko žymieji Lietuvos srovinių vadai, dažar tokių vadų mums reikia čionai, Amerikoje.

"Lietuvos Seimo ir Konstitucijos sukaktį minėdami, prisimename Lietuvos Tarybą, Dr. Basanavičiaus ir A. Smetonos vadovaujamą. Tarybos nariai mokėjo planuoti, vesti Lietuvos politiką, buvo ryžtingi ir nesvyruojanti patrijotai, nepaisydami mirties

pavojaus pasirašė nepriklausomybės deklaraciją ir paskelbė pasauliui dar karo metu vokiečių okupacijai Lietuvoj esant prieš valią karo vyriausybės. Šie žmonės padėjo pamatą Lietuvos Seimui ir Konstitucijai. Šie žmonės daugumoje buvo skirtingų politinių partijų vadai, bet jie mokėjo vieningai dirbti, vienyti pasaulio lietuvius. Bet mūsų sroviniai vadai Amerikoje ne visus juos rimtais vadais laiko, nemoka vertinti jų nuveiktų darbų, nes mūsų sroviniai vadai neturi sverbendimo ir pakankamo lietuviško sąmoningumo, todėl neuostabu, kad jie plėtoja mūsų visuomenėje antipatiją ir demoralizaciją vieton jos kaupimo. Tiek tegalima pasisakyti apie mūsų vadus ir jų beviltiškus, pigius darbus ir jubiliejus.

Gerb. p. Devenienė baigdama savo kalbą ragino Hartfordo lietuvius būti vieningais, veikti vieningai, rūpintis šelpimu Sibire ir kituose kraštuose karo nukentėjusių lietuvių, ragino visomis išgalėmis rūpintis surasti Lietuvai draugus, prietelius Amerikoje. Kalbėtoja nuosirdžiai, bet kritiškai vertindama mūsų srovinių vadų blogą politikavimą, neįvardindama jų ir nešmeiždama kritiškai pasisakė jųjų adresu, publika pritarė jos pareiškimams.

"Tuli mūsų vadai sako: Kunig. Vytautas buv genialiausias Lietuvos vadas, valdovas, gudrus politikas, jis išgelbėjo Lietuvą nuo prazuivimo — nuo unijos su slavais! Bet ar daug žmonių žino, kad Vytautą išgelbėjo jo žmonos tarnaitė nuo mirties, kad ji savo heroiška mirčia sudarė sąlygas Vytautui išlikti gyvam ir Lietuvai laimėti pergalę ir garbę Vytauto valdymo laikais. Dabar mums reikia tokių patriotų, sąmoningų lietuvių kaip toji lietuvaitė Vytautinės tarnaitė, nes dabar mes susilaukėm tokių pat "Jegelionių" mūsų tautos pardavikų, siųlytojų lietuviams slavų unijū! Šitie "Jegelionai" XX amžiaus su slavais konspiruodami sugriovė Lietuvą, išvarė lietuvius į Sibira! Jie renėsi nužudyti Lietuvos Prez. Smetoną, bet a.a. vėlonis Smetona pabėgo taip kaip Vytautas anais laikais ir manė, kad jis Amerikoje ras draugus ir prietelius Lietuvai tarpe savųjų ir kitų tautų žmonių. Jis rado daug draugų ir prietelių, bet rado ir neprietelių labai daug tarpe lietuvių "Jegelionių!"

"Maža mūsų tauta, bet jei ji bus suskaldyta, nevieninga, jei ji bus srovinių vadu demoralizuojama, tai pavojus žymiai padidės mūsų tautai, bet jeigu visuose kraštuose lietuvių pasirodys vieningi ir ryžtingi, jei mokės politikoj vaduoti, veikti ir prietelius susirasti, tai galės išlaivinti Lietuvą. Amerikos lietuviai labai daug galėtų Lietuvai padėti, jei būtų vieningi ir jei turėtų gerus vadus, nes dabar žymiai turtingesni ir kulturingesni negu buvo praeityje; žymiai įtakingesni Amerikoje; galėtų turėti daugiau draugų ir prietelių negu praeityje turėjo." V. M. Klausutis

SVARBU

Svarbu yra prisiminti tiems Amerikos Lietuvis skaitytojams, kurių prenumeratos jau senai yra pasibaigę, kad pasinaujintų, kad nereiktų laikraštis sustabdyti šiuo svarbiu Pasaulinio karo momentu. Taip darydami, Jūs paremsite savo spaudą ir laikraštis Jūs lankys kas savaitę be susitrukdymo.

Amerikos Lietuvis prenumerata \$2.50 metams. Kas užsirašys ar pasinaujins laikraštį ant dviejų metų, tas gaus nupiginta kaina, už \$4.00 — vieną dolerį sutaupys. Kreipkitės:— AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

V. M. Klausutis

AMERIKOS UŽSIENIO POLITIKA

GINČAI DEL MŪS KRAŠTO UŽSIENIO POLITIKOS; SUVIENYTŲ TAUTŲ VADŲ NESUTIKIMAI; ŠIO KARO POLITIKA IMPERIALISTINĖ; ANGLŲ IR RUSŲ POLITIKA NESUDERINAMA SU MUSU.

PREZIDENTO rinkimai jau netoli. Mūsų krašto politinių partijų vadai besirengdami į konvencijas pradėjo debatus, arba, politiškai "ginčus" del mūsų krašto užsienio politikos. Amerikos užsienio politikos klausimas tapo aktualus prieš Prezidento rinkimus. Cordell Hull, S. V. Valtstybės Sekretorius susilaukė nemažai kritikos del jo vedamos Amerikos užsienio politikos spaudoje ir tarpe Respublikonų partijos vadų. Bet p. Hull bando pateisinti savo užsienio politiką, nori įtikinti visuomenę ir Kongreso narius, kad jo užsienio politika realiai, teisėtumo dėsniais, aukšto moralo principais paremta, kad suderinama su ATLANTO ČARTERY Amerikos pažadais, etc. Dėja, p. Hull mažai rado pritarimo. Jo pažadai raminantį, bet neįtikinantį, priešingai, mažina viltį, kad Amerika paims vadovybę tarptautinėje politikoje karp metu ir po karo, kad galės išpildyti pažadus.

Daug vandens upelias nutūkėjo nuo pereinamo pavasario, kuomet buvo viltis, kad Amerikos vadai galės paimti vadovybę tarptautinėje politikoje; viltį ir optimizmą sudarė kalbos Prez. Roosevelto ir p. Sumner Welles, p. Hull padėjėjo, kuris suvaidino labai svarbią rolę užsienio politikoj, jis patraukė Lotynų Amerikos 19 Respublikų prie Suvienytų Tautų fronto, išvystė vienybę Suvienytų Tautų, ir visuomenę, sustiprino visų viltį laimėti karą ir taiką, sulaukė geresnės tvarkos ir politinės laisvės po karo. Žodžiu, susidarė įspudis pasauly, kad Amerika laimės Karą ir Taiką! Kad Amerikos Vadai Užims Vadovybę Tarptautinėje Politikoje. Dėja, pereinamo pavasario optimizmas, viltis greitai žuvo išvakarėse Quebec ir Maskvos konferencijų, nes Amerikos vadai pralaimėjo diplomatiniam fronte.

Kame priežastis? Kodel Amerikos vadai pralaimėjo progą vadovybės tarptautinėje politikoje? Kas už tai atsakingi? Kodel išvakarėse Quebec ir Maskvos konferencijų tapo atsauktas Stalino Ambasadorius iš Washingtono? Kodel Amerikos Ambasadorius Apleido Maskvą? Kodel p. Sumner Welles staiga rezignavo? Šie klausimai domino Amerikos spaudos organus ir visuomenę, domino Kongreso narius.

Welles Rezignacija Daug Pasako

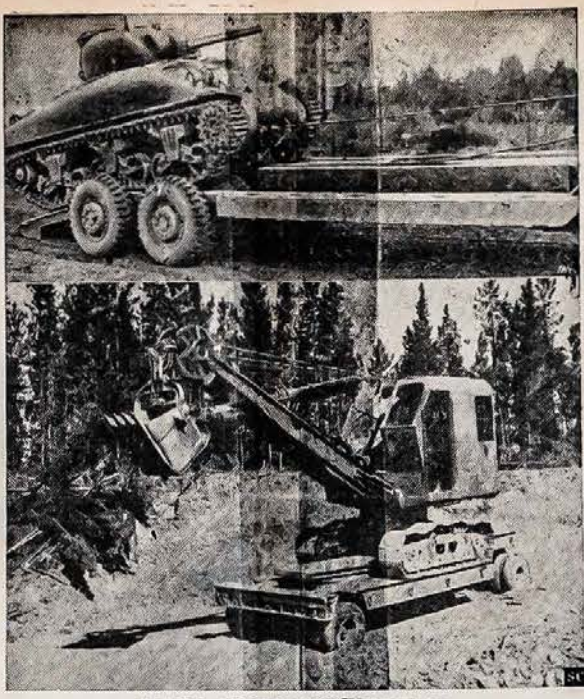
Prisimena Amerikos liaudies garsaus vado, Prez. Abrahamo

Lincoln, pareiškimas: "The sheep and the wolf are not agreed upon a definition of the word "liberty." Šis pareiškimas daug pasako, jame ryškiai spindi teisybė. Šio karo politikoj didžiųjų tautų nesutikimas, nuomonių skirtumas sutampa su Lincoln'o pasakymu. Anglijos ir Rusijos vadų tradicinė imperialistiška politika svetima Amerikos demokratiškiems vadams! Pirmieji yra vilkai, o antrieji — avinai, tatau jūjų nuomonės nevienodos del išaiškinimo žodžių: "politinės laisvės," "demokratiškos" bei politinio "moralo."

Amerikos vadų pralaimėjimas diplomatiniam fronte, tai pasekmė Anglijos — Rusijos vadų bendrų politiškių tikslų — imperializmo! Amerikos spauda pasisakė, kad p. Sumner Welles rezignacija, Litvinovo atšaukimas iš Washingtono pereiną rugp. mėn., tai daviniai Rusijos ir Amerikos vadų diplomatinės politinės dvikovos — nuomonių skirtumo tarptautinėje politikoje ir pokarinių reformų klausime. Netenka abejoti, kad Anglijos ir Rusijos vadai pavydėdami Amerikos vadams vadovybės tarptautinėje politikoje, nenorėdami priimti Amerikos vadų pasiūlymus pokarinių reformų Atlanto Čarterio principuose numatytų (kurių nesuderinamos su rusų ir anglų tradicinio imperializmo tikslais), pasipriešino Amerikos vadų politikai, ypatin-gai, p. Sumner Welles visiems pareiškimams Amerikos vyriausybės vardu.

Anglijos ir Rusijos vadai pasirašė Atlanto Čarterį, bet jie nemanė gerbti ir pildyti savo pasiražėjimų; jie pasirašė Atlanto Čarterį, įdant patenkinus Amerikos vadus, kad gavus Amerikos reikalingą per lėnd-lease pagalbą; Rusija ir Anglija gavo Amerikos milžinišką pagalbą per lėnd-lease, angliai su Amerikos pagalba nugalėjo vokiečius ir italus Afrikoje, rusai nugalėjo vokiečius prie Stalino ir Kaukazo kalnų srity; bet jeigu nebutų pasirašę Atlanto Čarterio, jie nebutų gavę Amerikos pagalbą, nebutų turėję tiek laimėjimų. Amerikos vadai ir visuomenė nuosirdžiai rėmė ir remia savo talkininkus neatšaukdami jai, kad rusų ir anglų vadai pavydi Amerikos vadams vadovybės, kad priešina-si Amerikos užsienio politikai.

Sumner Welles buvo priešing-gas anglų ir rusų tradicinio imperializmo tikslams, nes jo nuomonė, šis karas viso pasaulio žmonių, po karo, po pergalės visi žmonės, mažųjų ir didžiųjų

KARO IR TAIKOS VĖŽIMAI

Sunkūs Fruehauf "Trailers," kurie taikos laike gabeno mašinerijas, dabar karo laiku naudojami nugabent tankus į frontą ir ištraukt, kada atsitinka nelaimė.

privalo sulaukti politinės laisvės, geresnės socialinės ir ukinės tvarkos. Ši faktą jis ryškiai pabrėžė kalboje Geg. 30 d. Arlington Kapuose Washington; jo kalbai pasipriešino rusų ir anglų vadai, kurie nesutinka pripažinti visoms pasaulio tautoms pilnos laisvės ir socialinių reformų, suteikiančių platesnes teises. Nesutikimai, nuomonių skirtumai įvyko prieš Quebec ir Maskvos konferencijas, tuomet p. Hull kapituliavo rusų ir anglų vadams, jo nusileidimas priver-tė p. Sumner Welles rezignuoti, nes p. Welles atsisakė būti šalininku "appeasementų" politikos, nesuderinamos su Atlanto Čarterio principais ir teisėtu-mu.

Kritikų Nuomonės

Po Maskvos konferencija buvo didelis apsvylimas visam demokratiškam pasauly, tuo labiau mažųjų tautų žmonėse, nes Maskvos konferencijos nutarimai; deklaracijos dvokia imperializmo politiku, tokiu "appeasementų" smarkė kaip buvo 1938 m. Munchėje; nenustabu, kad kai kurie Amerikos spaudos organai, dienraščiai ir žurnalai kritikai įvertino davinius Maskvos konferencijos ir pasisakė; kad Amerikos vadai, Prez. Rooseveltas ir p. Hull pralaimėjo diplomatiniam fronte, nes sugebėjo paimti vadovybę tarptautinėje politikoje, kad jie kapituliavo Anglijos ir Rusijos vadams.

nyta, kad Stalinas ir Churchill atvyks į Washington; priešingai, Rooseveltas ir Churchill nuvyko pas Staliną. Nenuostabu; kad p. Hull po visų nemalonių įvykių ir Kritiškų atakų Kongreso narių ir spaudos, pakartotinai aiškinimą ir teisinimą savo politikos, bet visgi neįtikino visuomenės ir kritikų. Pastaruoju laiku New Yorko Valst. Gubernatorius Thomas E. Dewey kalbėdamas laikraštinių suvažiavime New Yorke tarpe kita ko pasakė:

"His pledge to seek the advice and help of members of Congress from both parties is especially welcome. Nevertheless, these statements have done little to relieve the concern and uncertainty our people feel. That is not primarily because of dissatisfaction with the words Mr. Hull has used. It is because we see reported daily in your papers developments from abroad and other statements from high Government officials at home which do not seem to fit in altogether with the words Mr. Hull has used."

Tai labai teisinga p. Dewey's pastaaba. Thomas E. Dewey prispyrė p. Hull prie sienos pasakydamas, jog jo pareiškimai nesuderinami su Stalino ir Churchillo pareiškimais, taipgi, su jo paties ankstyvesniu laiku pareiškimais, išaiškinančiais Amerikos ir jos talkininkų užsienio politikos tikslus; žodžiu, kritikų pareiškimai nenuneigiami, todėl p. Hull pareiškimai, kaip p. Dewey pasisakė, nesudarė pasitikėjimo ir ramumo mūsų visuomenėje.

Mūsų užsienio politikos klausimas bus išspręstas sekamais Prezidento rinkimais. Respublikonai labai patenkinti Demokratų vadų klaidomis užsienio politikoj, sudarančiomis šansus Respublikonams laimėti rinkimus, netenka abejoti, kad New York Valstijos Gubernatorius bus mūsų Prezidentas 1945 metais! Gaila, kad Prezidentas Rooseveltas blogai patiriamas jo patarėjų susilaukė diplomatinio pralaimėjimo 1943 ir 1944 metais, jo politinė karjera gali baigtis taip kaip baigėsi Prez. Woodrow Wilsono, nes jis padarė kompromisus, nusileidė tradiciniams Europos imperialistams, duodamas jiems "appeasementus," kaip kritikai sako.

Bet šis diplomatinis pralaimėjimas gal nebus lemiantis ir be-

viltiškas. Respublikonų administracija gal pakeis Amerikos užsienio politiką pasukdama į demokratine pusę, panaig "appeasementų" politiką, nesuderinamą su Atlanto Čarterio principais ir Amerikos pažadais, teity vykdins užsienio politikoj aukšto moralo dėsniais ir Atlanto Čarterio principais, sudarys sąlygas tautoms išsilaisvinti, atgauti politinę laisvę ir nepriklausomybę, bus pasalinamas pavojus, laisvę grumojantis Baltijos tams. Mes manome, kad p. Sumner Welles demokratijos gynybas ir idealios politikos šalininkas bus laimėtojas ateityje, kurią sąvoką bręsta ir Anglijos rimitieji anglų vadai reikalingi išpildyti Atlanto Čarterio pažadus.

MINTYS SKIRIAMOS MOTINOMS

MOTINA.... Koks gražus vardas. Kaip daug žmonijos gyvenime Motina turi reikšmės! Buti Motina, reiškia, būti žmonijos ateitimi, amžina civilizacijos šviesa, žydinys pasaulio gyvybės išlaikymo, garbingiausias doros sargas, amžinasties emblema. Kaip didžiai yra pirminga ta valanda, kada pirmą kartą jaunai mergelė Meilės Deivė pasibeldžia į širdį, ir kurioje jaunuolė negalėdama suprasti visus gyvenimo atsakomybės pasi-aukojimus, žengia į motinytėdama aiškumo paveiklo Giminėjaus ir buna Motina.

Ir štai nejučiomis jauna moteris pasijunta moterystėje ir šeimyniško džiaugsmo sukuryje. Jeigu būtų galėjusi permatyti tą sunkią Motinos užduotį ir atsakomybę, gal būtų tapus atgrąsinta nuo to pašaukimo, ir savo gyvenimo žingsnius nukreipusi į kitą kelią..

Vienok jauna Motina be jokios baimės žengte žengia pirmyn, nes kelias motinytės yra kilniausias, ir Jūs pasieksite juomi keliaudama pilną džiaugsmo motinytės idealo paveikslą. Jeigu ir kartas nuo karto atsakomybės jausmas, kaip didi uolos atskala ir pulčių ant Jusų, Jums reikia tik pris-

minti apie save, kaip moterį begalinės Meilės, ir visi galingos jėgos tarnauja, ir tada bevilios nuliudimas išnyks, ir be-nevaržys Jusų... Ir džiaugsmo Meilė Jums yra žadėjusi visą pagalbą, ir kados neapleis.

J. Strymas

NAMINIS FRONTAS

McNUTT NUMATO PLATINAMŲ INVALIDŲ VETERANŲ NAUDOJIMĄ

Paul V. McNutt, WMCA ninkas, pareiškė, kad šiuo metu, atrodo, karo gamybos brikuose bus galima panaudoti daug didesnį procentą invalidų šio karo veteranų, praėjusio karo metu, kad karo gamybos fabrikuose būtų daugiau samdomų turinčių fizinis trukumų. Paskutiniai tyrimai aprašė fizinis trukumų turinčių panaudojimą rodo, kad 1943 metais buvo panaudota maždaug septynis kartus daugiau, negu 1940 metais.

Mr. McNutt toliau teigė: "Mes negalime ignoruoti to, kad tukstanciai iš turinčių grįstančių vyrų bus priimami turinčių fizinis trukumų Samdomųjų statybininkams vilčių, kad pramonės gamybos dabartinis turinčių kumų pasilikis toks pat kaip kariniam laikui."

MAKE EVERY PAYROLL BOND

JOIN THE PAY-ROLL LEADER

NAUJOS ARDINANE GYDYTOJAS

(Naturalus Vaizdelis Iš Paprasto kasdieninio, Aukštosios Škotijos, katalikų gyvenimo).

Rašo J. BUTKEVICIUS

Jis staiga atidarė savo akis, ir pažvelgė pirmyn į vandenį. Palaipsniui, — jis kaž dēlei ko, ir vėl lig ir pradėjo sapnuoti. Jis buvo labai mieguistas, ir nepastebėjo ne laiko, nė vietos, iki tol, kol vienas iš jurininkų staiga artyn prie jo priėjęs, — pradėjo jam kalbėti: — "Na, tai ką, tamsta, ponas gydytojai! — Štai ta vieta, į kurią mes tamsta atvežėme. — Čia mūsų kelionė jau pasibaigia..." Jis jam ranka parodė į užlajos galą, kuris nuo čia baigėsi mylios kelio atstume. — "Mes tamsta išlaipinsime ant uolų taip arti, kaip tik yra galima. — Jūs patys galite matyti tuos namelius, ten aukščiau lygumoje esančius. — Jūs turite pusantrus valandos laiko, pas ligonį savo darbą atlikti. Po tam, kai laivelis su paštu atplauks ten žemyn, iš Lock Fyllan Ežero, apie dvyliką valandą, ties ta vieta, — bukite čia, ir pamosuokite rankomis, kad jurininkai Tamstas pastebėtų. Tokiu būdu jie Tamstą paims laivelin ir parvež atgal į Ardianane miestelį." — informavo jį jurininkas.

— "Bet, įsivaizduokime sau, kas atsitiktų, jeigu iki to laiko aš negalėčiau savo darbo pabaigti?!" Jurininkas tik sistematiškai sutraukė pečiais. — "Tamsta čia gal ir ilgai užtruksite, jeigu pės-ti atgal grįšite. — Tas Tamstoms ims daug valandų laiko..." — "Ar aš vienas galiu eiti? — Juk jie man to su visu nepasakė..." — "Taip! — Galima eiti ir vienam; tačiau keliautojas turi turėti tvirtas kojas, ir gerai žinoti vietinę šalies padėtį. Tačiau ir tokis asmuo, jeigu paklystų, — tai vis tik dėl to, — toje kelionėje turėtų užtrukti mažiausiai vieną dieną, ir pusę nakties laiko. Gi Tamsta, vienas negalėsite keliauti; — turės kas nors eit su Tamsta kartu, kad parodytų kelią..."

— "Ar aš vienas beįstengčiau laivelin jį atgabenti?!" — "Tai rastusi žmonių, kurie per uolas laivelin galėtų jį atnešti. — Tai tekinuotų tik pusę laiko. Gi suveluotas laikas, — būtų sunkus ir painus."

Jurininkas valandėlę pastovėjęs, sugrįžo pas savo draugą. Dr. Simpson budėjo prisirišęs savo paskyrimo tikslą, dēlei kurio jis čia per pa-lyginamai platų vandenį atplaukė, kuopilniausiai atsiiekti. Balto smėlio pajūrys, su kaikuriomis iš smėlio išsikūsiusiomis uolomis vienoje pusėje; pas-kiaiu gražus, lygus žemės plotas, kuriame matyti mažos, dviejų aukštų be skonio pastatytos var-gingų žmonių grytelės, su mažučiais langeliais, toli vienas nuo antro esančiais. Dar kitas mažas lygios žemės smotelis, o už jos, — jau prasideda kalnai. Kai jie prisirišino prie krašto, — jis pamatė, kad čia yra ir daugiau lygaus pajūrio, kai-rėje pusėje, ir tokias pat rūšies klonis, vandens išsikūšuso sauszėmin gale. Jie sustabdė laivelio motorą, ir prisirišino prie uolų.

Ant kranto pasirodė, kad buvo kurkas lengviau išlipti, negu paprastai Dr. Simpson kad tikėjosi. Jurininkai tik privarė laivelį prie pat uolos krašto, — ir jis padaręs platų žingsnį, išlipo ant sau-sumos. Palengvėjusiu upu jis atsistuko į juos, ir nuosirdžiai jiems padėjo. Jų veiduose staiga sužibo šypsena, kas gydytoja labai nustebino, kad jis pastebėjo nelauktą jų draugingumą. Iš savo pusės, jiedu abu, nuosirdžiai jam palinkėjo gero pasisekimo. Jis eidamas tolyn, dar atsikusęs paž-velgė atgal į juodu, ir pamatė, kai juodu užsikreipusiu nuo jo, nuplaukė tolyn, tarsi jiedu čia visai nebebuvo sustoję.

Dabar jis pasijuto su visu vienišas esąs. Jam atrodė, kad kaž kas keistas, nuo plikų, tamsių kalnų žemyn begriunąs nykumas, jį galutinai už-griuovęs prislėgęs. Taip kurį laiką jis stovėjo, ir klausėsi monotoniinio laivelio motoro birzgimo, kol jo balsas visiškai svetimas jam pasidarė, o pats laivelis, galutinai iš jo akių išnyko... Dabar jį riša tik vienintelis dalykas su pasauliu: — Tai ligonis, pas kurį jis skubinasi. Jis vien apie jį temąsto, instinktyviai trauko pečiais, ir įgulės

skubinasi prie jo namelių. — Iš namelio kamino, silpnai skleidžiasi į šalis du-mai; tačiau apart to, — jokios gyvybės aplinkui su visu nebematyti! Artyn priėjęs, — jis pamatė dvi baltas vištas, žyvirias grūdelius apie duris belesinėjancias, ir šunį budeleje, kuris pajutęs jį ateimant, — pradėjo hysterikai ant jo loti. Tai buvo dar jaunas šunelis. Dr. Simpson manė, kad jis pra prižištas budeleje. Jis norėjo priieiti ar-tyn, atidaryti budele, ir jį pakalbinti. — Juk jis dėkingai pavizgins su uodega, o paskiaiu išlindęs iš budelės laukan, — bandys apie jį linksmai pašokinėti?!

Bekovodamas su nepageidaujamomis nuovargio mintimis, — jis priėjo prie butelio durų, permai-nė iš dešinės rankos savo valizą kairėn, ir su de-šine smarkiai pasibeldė į duris. Iš butelio vidaus, niekas neatsiliepė. Antru kartą jis pasibeldė daug smarkiau, ir nesulaukdamas atsakymo, — jis įžengė per slenkstį, į žemą siaurųjį kamba-riuką, kuris visas buvo prisipildęs durpių kvapo. Jis apsižvalgė aplinkui ir pašoko. Mažutėlė mer-gaitė, apie devynių metų amžiaus, klupojo ant grindų prieš židinį, ir pakėlusį savo galvelę, — be jokio smalsumo į jį pažvelgė. Priešais ją galėjo diktota lėlė, susukta į servetę, ir paguldyta į siau-rą, popierinę dėžę.

Pirma negu Dr. Simpson atsivogo iš savo nu-sistebėjimo, — mergaitė prakalbėjo į jį: — "Jūs, turbūt, ko nors čia reikalaujate?!" — paklausė ji žemu, muzikaliu tonu, tos apelinėš kalbos tarne.

Dr. Simpson priėjęs artyn, atsistojo greta jos. Jis linksmai ir gana simpatyngai jai nusišypsojo.

PAVASARIO GROŽĖ

Štai ir vėl pavasaris pas mus atėjo, Jau šiltesni saulutės spinduliai šviečia, Sniegas, ledai laukuos, upėse sutrupėjo, Gamta pasivaikščiot pavasary kviečia.

Taip sparčiai pakyla žolelių gyvybė, Lig gėlių buketai medžių gražamas, Lapais plasniojas, girios tokia didybė, Stebuklingiausias tesias gamtos darbštumas.

— "Ar čia, gyvena, ponas Antanas Fergusonas?" — minkštai paklausė gydytojas mergaitę. — "Ne!" — Nuskambėjo atsakymas. — Tas riebus užginčijimas vos neparėmė žemės. — "Ar ištikrųjų taip?" — Bet jie man papasakėjo, kad jis tikrai šiuose nameliuose gyvena." — "Taip, taip! — Šie nameliai, tiesa, yra Fergusonų." — "Na, tai gerai! — O kur-gi jis pats yra? — Aš esu gydytojas, ir gavau prašymą kviečiantį mane pas jį atvykti, nes jis labai keliai serga..." — "Taip. — Jis labai sunkiai sirgo ir dabar, tačiau dabar, — jis jau nebekeliai... — Štai jau miręs..." Ji pašoko ant kojų, paspaudė aukštyn ilgus, nušipusios savo suknelės rankas, ir išvedė jį laukan palei butelio duris. — Ar Tamsta matai? — Ten jie nugalėtojai laidoti...

Ji su pirštuku parodė skersai žemai, tyrimo begulintį juodos žemės sprandą, netoli žemės ten toli pajury vandenin jilindus. — Ten man taus prieskyo, kurį kaip jis į čia atkeliavęs matė, apie pusmylį nuo vandens, — dabar me pastebėjo, išpalingvo parodyton vandenin atinancią liudną juoda laidotųjų vėjų, kurios girdėjosi plačiai į šalis plintąs, laidotųjų grojamo maršo dudų balsas.

— "Tamsta palik čia savo daktarišką kėdę, — skubėk pasuk juos; — padėsi jiems palaukti, o sugrįžę po palaidojimo, — štai jai ant pasišiurėkite: — Galite iš čia matyti juos, o ten, — toje žaliuojančioje pievelėje, — džiū, — ten gausite gerai pavalgyti, o paskiaiu išsigerti! — Jie bus patenkinti, kad pamatys! —" — kalbėjo gydytojui mažoji mergaitė.

Įvairios mintys jo galvoje pradėjo maišyties. Jis sunkiai tegalėjo susivokti, čia dalykas, ir įtikėti tam, ką mergaitė jam pasakėjo. Jis atydziai pažvelgė žemyn į ją. — "Kurį dieną jis mirė?" — paklausė jis mergaitę. — "Šeštadienį! — Apie antrą valandą po pietų." — "Tat man jau nebebuvo nė reikalo žinoti..." — pamastė Dr. Simpson. Paskiaiu šiai paklausė: — "Viešpatie! — Argi jis visiškai visų apeleistas, čia gyvena? — Argi čia nėra vieno žmogaus, kuris bet kokią pagalbą galėję jam suteikti?!"

P. Aukštikalnis

Bus Daugiau

BIZNIS - POLITIKA - SPORTAS

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PROGOS

Pereitais atvejais kalbėjome, kaip reikala mums lietuviams: politikos srityje pasiryžimą, kad lietuvių savo tautinį integralumą — gyvybę. Siuomi atveju, kaip bus pravartu padiskutuoti: kas daryt, kad tas pasiryžimas mums atsirasit ir kaip jį ieškoti?

Kalba yra tautos žiedas, jos gyvybės ženklas. Jei žmogus neturi savo tautos kalbą, tai jame randasi ir tautinis pasiryžimas. Syki, skaitydamas Dr. Vincas Kudirkos raštus, aptikau apskaitą apie burį lietuvių studentų, kurie vyko iš Varšuvos universiteto, vasarinėmis vakacinėmis, tarp jų buvo ir Dr. Jonas Basanavičius. Basanavičius su šiais draugais uždainavo lietuviškai: "Augin tėvas sunelė..."

Dr. Vincas Kudirka, išgirdęs sąsiuolus draugų studentus, dainuodami lietuviškai pamanęs sau: "bavi sie dzieci" — (būti vaikai). Mat jis tada dar buvo isitykinęs, kad lietuvių kalba tinkanti tik prastiems žemdirbiams, o ne inteligentams, universiteto studentams. Bet

komet pamatė pirmą lietuvių kalboje atspausdintą laikraštį, kada jo isitykinimas atsimainė, nes suprato, kad lietuvių kalba yra taip-pat gera, kaip ir visos kitos kalbos, kad joje galima atspausdinti laikraščius, išreikšti visokias mintis, nes ji yra graži, tarynaga. Nuo to laiko Dr. V.

Kudirka virto dideliu patrijotu, lietuvių kalbos mylėtoju, nes jam susipažinus su lietuvių kalba, ją pamylėjus, užsidede jame ir tautinis pasiryžimas.

Jei mums amerikiečiuose pasireiškia savo lietuviškos kalbos nepaisymas, darymas svetimų žodžių priemaštai, tai aišku dėlto, kad daugelis iš mūsų panašiai tam Dr. Kudirkai, manome, jog lietuvių kalba yra niekam neverta. Bet jei mūsų mintyse atsirasit isitykinimas, kad mūsų lietuvių kalba yra graži, turininga ir kad ji tinka vartoti ne vien prasciokams, bet ir mokslo žmonėms, inteligentams, tada mums atsirasit pasiryžimas ir noras savo kalbą išlaikyti.

Mūsų šviesuomenės, inteligentijos, laikraštinių, įvairių organizacijų vadų, manyčia būtų pareiga tą isitykinimą apie mūsų kalbos grožį ir turiningumą mūsų visuomenėje platinti, ugdyti. Laikraščiai ir jų bendradarbiai, manau, daug geriaus pasitarnautu mūsų tautai, vieton, kad vedę partinius ginčius, polemikas, pateikdami skaitytojams daugiau minčių apie savo kalbos išlaikymo svarbą. Organizacijos galėtų daug gero nuveikti lietuvių kalbos žvilgsniu, jei rengdamos savo žiemines ir vasarines pramogas, pridėtų savo pramogų programose kalbų sakymo, eilių deklamavimo,

bendrą publikos dainavimą įvairių liaudies dainelių. Kodel organizacijoms negyžyti atgal prie to gražiaus, pirmiaus praktikuoto, teatrų perstatymo papročio?

Dabar paskesniu laiku, organizacijos rengdamos pramogas, tik žiuri, kad kuodaugiausia bu-

"Mačiau laikračiuose, yra 2 milijonai daugiau Pergalės Daržų šiais metais!"

ty išgerta svaigalų ir tuomi padaryta daugiausia pelno. Bet kas iš to pelno, iš tų pinigų, jei mūsų visuomenė tautiniu žvilgsniu virs lyg gyva nabašnikė, paauksota muma? Bukime tikri, kad girtavimu mes neįsigysime to reikalingo mums tautinio pasiryžimo, kad išlaikyti gyvą savo kalbą, tautinį integralumą. Girtavimas įklampins mus į materialų skurdą, pagadins kūno ir proto sveikatą, jėgas ir pagreitins mus tautos mirtį, išnykimą. Tad bandykim geresnėmis priemonėmis išlaikyti savo tautinę gyvybę, tai yra tvarkingomis pašnekomis, eilių atsiminimu, gražiomis, jausmingomis dainelėmis ir tuomi pradėkim statyti atremontuoti apgriuvusį savo tautos kultūros namelį.

Kaip kam gal atrodyt, kad mano čia suminėtos priemonės palaikymui tautinės gyvybės ir statymui kultūros namo yra persmulkinti medžiaga. Neneikinkim mažų dalykų, nes iš mažų plytelių, akmenelių lieka sumurymtos didingos stuktūros, namai. Turėkim didelių planus, užmanymus, bet pradėkim juos vykdyti nuo mažesnių dalykų. Kiekvienas didelis dalykas turi savo originalę pradžią. Kiekvienas turi savo istoriją. Turinėdami tą istoriją, pamatysime, kad tie dideli dalykai susidarė iš smulkios medžiagos, kuriais bu-

vo: ryžtinga valia — noras, drąsa, kantrybė, vaizduotė; iniciatyva ir visad vienas augantis tikslas, sujungtas su tvirtu pasiryžimu.

Pradžią kiekvieno didesnio dalyko yra įdomi. Žinojimas apie tai didina mums susidomėjimą ir teikia mums drąsos. Atminty daugelio iš mus pradinio ir vidurinio gyvenimo laikotarpio stovi išsiplėtojimas kai kurių dalykų, kurie išaugo laike paskutinio ketvirčio šimtmečio, kuriame telegrafas, telefonas; automobilis; elektros šviesa, šaldytuvas, radio; aeroplanai išėjo gyvenimo priekyn ir lošia svarbią, gyvybinę rolę civilizacijoje. Visų tų svarbių dalykų užpakaly stovi mažos, smulkios medžiagos pradžia.

Pasteuras, garsus visame pasauly mokslininkas, turėjo irgi savo smulkų pradžią. Daugelis jo pirmutinius mokslinius išradimus pajaukė, bet jo pasiryžimas laikė jį tvirtu, o jo drąsa tęsti savo mokslinius tyrinėjimus nugalėjo visokias kluitis. Šiandien Pasteuro vardas visame pasauly minimas su didžiausia pagarba dėl jo mokslinių išradimų, kuriais išgelbėjama milijonų žmonių gyvybių.

Todėl niekuomet neverta niekinti, arba pajaukti mažus dalykus. Ypač tėvai, motinos turėtų atydziai tėmyti prie ko jų vaikai yra labjaus linke, ar prie kokio darbo, ar mokslo šakos ir savo vaiku idėjas, svajones padrasinti. Niekas negali žinoti, kas tuose jaunuose, neištobulintuose protuose yra paslėpta. Gal tenai slepiasi Edisonsas; Fordas; Beethovenas; ar kas kitas.

Benjaminas Franklinas buvo vienas iš didelių, skaitlingos šeimos, bet niekas, nepatėmijo; kad jo prote yra paslėpta diego sieklis ir garbė laisvos Amerikos tautos. Visi Franklino pradiniai darbai atrodė maži, smulkūs, bet kaip dideli jie dabar atrodo Amerikos istorijos lapuose.

Esu tikras ir nei mažiausio krislelio neabėjoju, kad ir mūsų lietuvių tautoje atsirasit Edisonsą, Fordą, Betkovenų; Franklyną. Mus organizacijos turėtų kaip minėjau, pradėti ką nors prakilnesnio įvesti į savo rengiamų pramogų programą, o ne vien ieškoti didelių pelnų besaikiam girtavime. Girtaudami mes savo kultūros namo nepastatysime, nes nei vienas girtuoklis sau namo nepasistatė, bet ir jeigu kokį pirmiaus turėjo; pradėjus girtuokliauti; visiškai to neteko ar apleido. Taip ir mūsų lietuviška kultūra supūs ir sugrius, jei mes vien tik girtausime.

S. Bugnaitis

Jumoriškai.

KVAILAS DALYKAS

Naujai pasamdytas tarnas atnešė ponui apsiauti porą čebatų, bet vieno čebato aulais buvo aukštas, o kito žemas.

"Kaip tas atsitiko, kad tie čebatai nelygūs, Jurgi," klausė ponas.

"Jurgi, klausė ponas. "Aš negaliu suprasti, pone," atsakė tarnas; "bet kas man nesuprantamiausia, tai tas, kad ir kitame kambaryje yra kita, lygiai tokia jau pora čebatų."

SLAPTAS LAISKAS

"Jonai, kur dingo tas laiškas, kur čia buvo ant mano stalo, klausė ponas?"

"Aš jį, ponuli, nunešiau į pačią ir įkišau į skylę." "Žiopy! Kaip tu galėjai taip padaryt? Ar buvai aklas, kad nematei, jog laiškas nebuvo užadresuotas?"

"Taip, pone, aš mačiau, kad ant koperto nebuvo nieko parašyta, bet mislijau, kad ponas tyčia neužrašė, kad aš nežinočiau, kam ponas siunčia laišką."

NE NAMIE

"Tai su sakai, kad panelė Klajunė ne namie?" klausė ponas Maseleklis ties durimis.

"Taip, pone, taip; kaip sakau," atsakė pasiputęs tarnas.

"Ar ne galėčiau dažninti, kada ji sugrįž?"

"Nežinau, ponas; bet aš galiu jos paklausti, jei ponas čia pakauksi."

Reikia Darbininko

REIKALINGAS Spaustuves darbininkas, nejaunesnis 16 metų, turintis kiek patyrimo spaustuves darbuose; pilną laiką ar pusę dienos; valandos pritaikomos. Del informacijų kreipkitės: Amerikos Lietuvis, 14 Vernon St., Worrester, Mass.

DYKAI PAGALBA NUO REUMATIZMO

Jei kentėsite kano skausmus; jei sąnariai jausis; jei užsina skausmai oro permainose, patariam jums bandyt ROSSE Tabs be mokesčio ir obligacijų. Naudojamos tukstančių per virš dyvidešimt metų, kvailum greite paluosavimo skausmų, Reumatizmo, Arthritas, ir Neuritita.

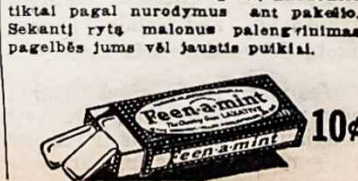
DYKAI šio Laikraščio Skaitytojams

Jeigu niekad nenaudojote ROSSE Tabs, prašom jus BANDYT juos — išbandykit musų kaštų. Pasiguime jums pilno dydžio pakelį — sunaudokite 24 tabletes DYKAI. Jei neduos greite paluosavimo nuo skausmo ir jus bus nepatenkinti pasiskėmimis ir to pakelio žema kaina, grąšinkit nesunaudotą dalį, ir jums nieko nekaštuos. Nesųskit pinigų, tik savo vardą ir adresą:

ROSSE PRODUCTS CO. DEPT. X - 2

2708 W. Farwell Ave., Chicago, Ill.

JAUČIATĖS BLOGAI? VISISKAI PALENGVINSITE SAU — ŠIUO MODERNISKU SVELNIU BUDU. Kuomet kankinatės vidurių užkietėjimu — žarnos neveiklios, skauda galva, nėra energijos — palengvinsite sau šiuo modernisku budu — kramtykite FEEN-A-MINT. Ši skoninga kramtoma guma vidurius liuosuoja švelniai ir tikrai. Milijonai žmonių naudoja FEEN-A-MINT. Tik pakramtykite FEEN-A-MINT ednant guiti, naudokite tikrai pagal nurodymus ant pakelė. Sekanti rytė malonus palengvinimas pagelbės jums vėl jaustis puikiai.

MOTERYS LAKUNĖS ATLIEKA SVARBIUS KARO DARBUS

Nors ne taip gerai žinomas kaip vyrai ir moterys kitose militarinesse jėgose, Wasps - Womens' Airforce Service Pilots — atlieka sunkius ir pavojingus darbus kasdien.

WASPS — vadas paimtas nuo pirmų raudžių organizacijų vardo — yra Amijos Oro Jėgų moterys pilotės. Jų programa pradėta rugsėjo mėn. 1942 m. su dvejais eksperimentiniais projektais; lavinimo ir perkėlimo lėktuvų projektas. Pirmą grupę susidėjo iš saujelės moterų, kurios turėjo pilotų leidimus. Bet birželio mėn. šiais metais, bus apie 1,600 išlavintų veteranų.

Iš dviejų joms nustatytų darbų, kurie pabrėžti organizacijos pradžioje, WASPS dabar atlieka visokius kitus. Iš keturiasdesimt aerodromų jos perkelia 44 įvairių rusių lėktuvus dėl Air Transport Command, padeda meteorologistams daryti tyrinėjimus, pristato sunkius lėktuvus studentams, išbando naujus inžinrus, atlieka kurjerų pareigas ir perkelia administracijos darbininkus, instrumentus ir kitas reikalingas dalis pataisoms

WASPS parodė, kad jos apsupažinusios su visokiais lėktuvais ir taip jos paluosuoja vyrus, kad jie dalyvautų karėje.

Panelė Jacqueline Cochran, Moterų Pilotų Direktorė, gavo daug užgyrimų.

Pulkininkas C. D. Oldfield, Vyriausiasis aficierius Dodge City Air Base, Kansos Valstijoje, pareiškė pilną patenkinimą ir jis sakė, kad WASPS užlaiko tikrai aukštus standartus, kuriuos reikalauja B-26 "medium bomber" mokykla.

Pulkininkas Peter Pearcey, vyriausiasis aficierius Laredo Army Air field Texas, raportuoja, kad WASPS dirba kuo puikiausius darbus toje bazėje.

Pulkininkas John B. Morgan vyriausiasis aficierius Harlingen Air Base, Texas valstijoje, pareiškė, kad WASPS puikiai skraido su instrumentų pagalba ir kad įsirašė vyrai ir aficieriai jas gerbia.

Paskyrimas specialės vienėtos WASPS skraidyti B-26 "Marauder" vidutinį bomber lėktuvą, studentams del praktikos yra svarbus įvykis jų istorijoje, nes B-26 yra labai sunkus lėktuvas.

PETRAS AUKŠTIKALNIS

SUDIEV

Sudiev, mielas kareivi, aš jau sakysiu, Nuliudusią sielą bučkiais suramysiu, Keliuk į pasaulį kautynes laimėti, Nes laisvės negaliam mes atsižadėti.

Aš melsiuos per dienas, naktimis sapnuosiu, Del karės pajėgas save atiduosiu, Gal ateis diena ir mielas vėl sugryši, Didžiausį džiaugsmą tuokart visur matysi,

TIMELESS LITHUANIA KNYGA JAU GATAVA

Knyga parašyta anglų kalboje. Viršeliai, apdengimui knygos vokų, atspausdinti trijose spalvose. Išleido Lietuvai Vaduoti Sąjunga. Knyga didelės svarbos ir todėl pageidautina, kad kiekvienas lietuvis veikėjas, suprantas anglų kalbą, o ypatingai čiagimės jaunimas, turėtų tą knygą įsigyti, kad turėjus istorinius faktus savo archyve.

TIMELESS LITHUANIA

DR. OWEN J. C. NOREM

Knyga susideda iš 300 puslapių, iliustruota, audeklinuose viršeliuose. Kaina \$3.00; su persiuntimu — \$3.25. Kreipkitės —

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Worcesterio Naujienos

MIRUSUJŲ KARIŲ TĖVAI IR NAŠLĖS PERSITIKRINKITĖ

Vyrai ir moterys, kurie mirė militariškoj tarnyboj, dažnai palieka pašalpų teises savo tėvams, našlėm ar giminėm. Jeigu miręs karys turėjo "Social Security" numerį arba dirbo dirbtuvėje ar komercijoj prieš įstojimą į tarnybą, yra galimybė, kad jisai įgijo teises del pašalpos. Vienok, jeigu giminės tikrai apie tai nežino, visvien turėtų persitikrinti.

Viena jauna našlė, kurios vyras mirė kariaudamas, nežinojo apie savo teises pagal Social Security Aktą. Todėl ji pasiteiravo ir gavo žinią iš Social Security Tarybos ofiso, kad ji ir jos metų senumo kudikis gaus \$26. kas mėnesį iki vaikas sulauks 18 metų. Apskaičiuota, kad šioji našlė gaus pašalpos sumoje \$5,300. Jos vyras buvo

20 metų senumo ir buvo išdirbęs tiktai du metus. Nežinot, kad jis taip trumpai dirbo ir kad jo alga buvo mažiau \$25. kas savaitę, vistiek jo žmona ir vaikas turėjo teisę gauti pašalpą. Šioji našlė dar gauna pašalpą iš Veteranų Administracijos ir su šiaja pašalpa iš Social Security jai bus galima lengvai pragyventi.

Taigi, giminės turėtų persitikrinti, ar jie neturi teises prie Social Security pašalpos. Yra skiriama pašalpa našlei ir našlaičiam, našlei be vaikų, užaugusiems vaikam, tėvam ar anukam, pagal apsidraudusio reikalą. Todėl, kreipkitės pas p. Daniel A. Donoghue, Social Security Tarybos vedėją, 9 Walnut gatvės, Worcester, Mass.

Užkvietimas Worcesterio Ir Apie linkės Lietuviams

Sekmadienis artinasi, tai gegužio (May) 14-ta diena, kada įvyks pirmas linksmas parengimas, Lietuvyų Klubo vasarnamy, Bungalow, prie Quinsigamond ežero. Lietuvai Remti draugija rengia šį pikniką, kurs prasidės pirmą valandą popie-

tų ir baigsis vėlai vakare. Bus skanių valgių ir gėrymų, bus muzikos ir dainų. Aušrelės choras dainuos, ypač motnoms skirtas dainas. Rengėjai kviečia motinas, tėvus ir visus lietuvius dalyvauti sekantį sekmdienį ir linksmai praleisti laiką.

Vėjas pučia, medžiai ošia,
Šakas žali lapai puošia,
Ten sekmdienį mes ruošiam —
Pagerbt brangias motinėles.

Po ilgos, šaltos žiemužės,
Mes išeikim iš bakužės;
Į Bungalow nuvažuokim,
Ten linksmai dainas dainuokim.

Ten vanduo aplink banguoja,
Ir medžiai gražiai žaliuoja
Ir paukšteliai ant šakelių
Čiulba, ulba ir dainuoja.

Kvieslis

Motinių Dieną

Motinių dienai paskirtas tinkamas laikas - pavasaris, kada skaisti saulutė sutarpino sniegą ir ledus, atgyja gamtos grožybė, tuomet ir žmogaus jausmai gali geriau pajauti Motinių dienos prasmę. Dabar kai visas pasaulis yra įsivėlęs į kru-

vinas kautynes ir jau ne viena motina neteko savo mylimo sunaus, dar gilesnis yra atjautimas jų nepakeliamų skausmų. Taigi ne vienos motinos sunus kovoja, slaksto savo kraują, aukoja savo gyvybę del išlaisvinimo savo mielo krašto. Aš giliai, giliai jaučiu jų sopulius ir norėčiau įkvėpti drąsos toms brangioms motinoms.

Taigi, reikia stengtis kantriai išgyventi šiuos neramus laikus. Pagaliaus, mūsų pareiga yra visupisikiai padėti laimėti šį karą. Gal jau ne per ilgusia reikės laukti. Karštai laukiamas tas laikas, kada sunys bus pagerbti už savo nuopelnus kovoje. Iš visos savo išgalės stenkimės mielai gerbti motinas ir atjausti jų skausmus, kuriuos taip sunkiai kenčia. **Vincenta Kielienė**

RADIO ŽINIOS

Lietuvių Radio Korp. MOTINŲ DIENOS programos per stoją WORL, 950 kilocycles, 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekantis:

1 — Muzika. 2 — Dainininkės Emilija Burbulienė iš So. Bostono ir Elena Yuknevičiūtė iš Revere. 3 — Dainininkas Ignas Kubiliunas iš Worcesterio su savo akompaniste Elena Žauskaite. 4 — Pasaka apie "Magdute".

Po programai prašome parašyt laiškelį ar atvirutę į stoją WORL, Lithuanian Program, 216 Tremont St., Boston, Mass.; pranešdami savo įspūdžius.

Steponas Minkus

"Amerikos Lietuvio" Pinikas

Pasitarus su vietinių draugijų veikėjais, idant nepakenkti kitien parengimam, "Amerikos Lietuvio" pavasariniam piknikui laikas ir vieta paskirta gegužio 28-tą dieną, sekmdienį prieš Mirusųjų Atminimo šventę, Jurgio Babrausko ukyje, Leicester, Mass.

PARSIDUODA

Parsiduoda 3-jų šeimynų namas. 18 kambarių, su gariniu apšildymu pirmas aukštas. Taipgi didelė krautuvė atskirai nuo namo ir 1 karo garadžius. Įeigų iš namo ir krautuvės \$111.00 mėnesį. Namas randasi gražioje vietoje ir gerame stovyje, tik pereitą vasarą numaliavotas. Parduosiu už prieinamą kainą. Suinteresuoti šiuomi garsinimu, kreipkitės pas:

S. BUGNAITIS
83 Harrison St. Worcester
Agentų Nereikalauju

LIETUVIS BITININKAS SUGRĮŽO IŠ KALIFORNIJOS

Pereitą savaitę Liudvikas Končius čiagimęs jaunuolis sugrįžo iš Kalifornijos su pilnu vagonu medaus, surinkto tanykščių bičių.

Atvykęs Worcesterin pirmiausiai sustojo Amerikos Lietuvio krautuvėn, kad išpildyti seniau duotą del medaus užsakymą.

Mes visi žinome, kad medus nėra vien tik medum, jis yra daugiau kaip maistas ir vaistas del geros sveikatos ir energijos.

PADEKOS ŽODIS

Tariame širdingą padėkos žodį visiems draugams ir prieteliams, kurie padėjo daug truso del surengimo ir pagerbimo mūsų 25-kių metų vedybinio gyvenimo sukakties pokilio, kuris įvyko gegužės 6-tą dieną Maironio Parke. Viešai dėkojam visiems dalyviams už atsilankymą ir už suteiktas mums dovanas.

Liekames su pagarba,
Petras ir Ona Katkauskai,
71 Penn Ave., Worcestery.

Worcesterio Draugijų Pranešimai

Laikė L. R. K. Moterų Sąjungos 69-tos kuopos mėnesinio susirinkimo, kun. Jonas Jutkevičius atsilankė į susirinkimą ir užkvietė sąjungietes dalyvauti parapijos piknike, ateinantį mėnesį, birž. 18. Narės nutarė paruošti savo stalą, visos gausiai aukavo, išskiriant vieną narę. Visos narės prižadėjo dirbti. Atrodo, kad bus geros pasekmės.

Reporteris

Aušros Vartų Parapijos Sodaliųjų Pamaldos Ir Pramoga

Aušros Vartų Parapijos Sodaliųjų rengiasi iškilmingai paminėti Pasaulinę Sodaliųjų dieną, sekmdienį, gegužės 14-tą. Tą dieną, per visą pasaulį, Sodaliųjų sykiu su Popiežium, melsis už taiką.

Šiomet tas įvykis pasitaiko su Motinių Diena, tuom tarpu Sodaliųjų pagarbins savo dangišką motinėle, šv. Mariją, ir sykiu savo žemiškas motinėles.

Visos Sodaliųjų ir Marijos Vaikeliai bendrai priims Komunią in korporą. Paskui trečią valandą po pietų, visos susirinks bažnyčios salėje del iškilmingų procesijos ir apvainikavimo šv. Panelės stovylos. Pirmininkė Irena Keršutė apvainikuos stovyloje su gėlių vainiku ir tarnaitės jos pulkan bus sekancios: Viktorija Čiraitė, Virginia Volungitūtė, Pranė Banionytė, Lucy ir Marcelė Meškiniūtės, Biruta Rapeikiūtė, Aldona Palakaičiūtė, Juzė ir Marijona Kalunaitės, Joanna Pulaskiūtė, Biruta Latakūtė, Lilijona Gudukiaušė, Albina Tamsioniūtė, Adalina Pigagiūtė ir valdyba: Irena Keršutė, Viktorija Čiraitė, Rita Keršutė ir Virginia Volungitūtė.

Paskui po bažnytinį iškilmingų, 4-tą valandą, bus arbatale bažnyčios salėje delei Sodaliųjų ir jų motinėlių. Sodaliųjų pavaišins savo motinėles su skaniais užkandžiais ir su muzika.

Sekancios įeina komitetan: Darata Levansavičiūtė, Bronė Sprikaitė, Bronė Kazlauskaitė, Lucy ir Marcelė Meškiniūtės, Biruta Rapeikiūtė, Aldona Palakaičiūtė, Juzė ir Marijona Kalunaitės, Joanna Pulaskiūtė, Biruta Latakūtė, Lilijona Gudukiaušė, Albina Tamsioniūtė, Adalina Pigagiūtė ir valdyba: Irena Keršutė, Viktorija Čiraitė, Rita Keršutė ir Virginia Volungitūtė.

MOTINŲ DIENAI (IŠEIVĖ)

Brangioji motule mano,
Daug žodelių man kalbėjai,
Koliai mane išauklėjai.
Sukdama ratelį, liuliavai lopšely,
Graudžias ašarėles liejai,
Didį kraitį man žadėjai.

Alpai, svyrudama ėjai
Akim ašarotom mane lydėjai,
Po langeliu tu rymojai,
Del manęs dalužę laidojai.
Tu sukniapai iš vargų rupeščių,
Laukdama ašarose paplukai.

Ašarėlių tū neliesi,
Rupeščių vargelio neturėsi;
Į tėvynę aš sugryšiu,
Išvargusį veidą meliai apkabysiu —
Motule mieloji, aš tave paguosiu,
Tavo baltus plaukus pinsiu, bučiosiu.
Tavo baltus plaukus pinsiuetaoishrdln
Vincenta Kielienė

te ir "Minstrel Show". Publikai labai patiko gerai parinkta ir sutvarkyta programa. Ačiu poniai Meškienėi už jos pasidarbavimą ir visoms choro narėms, kurios pašventė daug laiko.

Verta daug garbės mūsų moterims ir vyrams, kurie sulošė tokį pasekmingą veikala, "Motinos širdis." Buvo netikėtai ašarų, bet ir juokų. Lai toki veikalai ir koncertai pasikartoja kas metal.

Moterų Klubo paveiksiai bus nuimti prieš šv. Kazimiero bažnyčią, gegužio 21-tą dieną, 2-trą valandą po-pietų. Prašome visų narių susirinkti į laiką.

Mūsų klubo rengiamas 'Beano' vakarėlis įvyks gegužio 20-tą dieną. Tas parengimas bus del įdomaus ir naudingo tikslo. Lietuvyų Moterų Klubo piknikas bus gegužio 28-tą dieną; Maironio Parke. **M. Z. V.**

Minės Motinų Dieną

L. R. K. Moterų Sąjungos 69-ta kuopa iškilmingai minės Motinų Dieną, gegužio 14-tą. Išryto, 9:30 valandą, užprašytos šv. Mišios, užsakytos gėlės papuošti altorius. Panelė Monika Manasaitė užprašyta pagiedot laike mišių. Visos narės privalo dalyvauti sykiu ir laike mišių ir paskui po mišių laike pusryčių. Pusryčių komisijos narės ruošiasi visus skaniai pavaišinti. Komisijos pirmininkė yra Monika Katienienė, pagalbininkės, ponios Antanavičienė, Baranauskienė, Kasperienė, Karalienė, Kurešienė, Latakienė, Meškienė. Sekancios sodaliųjų patarnaus laike pusryčių: Pranė Banionytė, Leonora Meškiniūtė, Marcelė Meškiniūtė, Rožė Niežinskaitė; Lilian Smolskiūtė; Felicija Zakaraitė. **Rep.**

Ieško Kambarių

Lietuviai neseniai atvykę Worcesterin ieško 4-rių ir 5-kių rūmų kambarių kur nors Vernon gatvės daly, ramioje vietoje. Pagaudautina kad būtų maudynės, siluma nesvarbu.

Del informacijų kreipkitės Amerikos Lietuvio ofisan, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Perku Ir Moku AUKŠCIAUSIAS KAINAS

Už visokius Džiunkus, Skudurus, Magazines ir Laikraščius. Kreipkitės:

WILLIAM HERRING
11 Bigelow Street
Tel. 5-9752

CHARRON RADIO CO.

ELECTRINIAI
Radio Pečiai Pianai

PILNAS Naminų Rūkandų Pasirinkimas

20 Trumbull Street
Worcester, Mass.

"APSIDRAUSKITE SIANDIEN — UŽTIKRINSITE RYTOJŲ"

Visokios Apdraudos Rušys

ZEMAITIS ir GRIGAITIS
38 Providence gtevės
Worcester, Mass.
Tel 4-6480

AKINIAI

20 Metų Patyrimo

The EYEGLASS Shop
V. J. WADOWSKI, Optikerius
10 MILLBURY GATVĖS WORCESTER
Atidaryta Vakaris — Dial 3-8051

OFICIALIS SUBVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOS DARBYNAS

Kasimir S. Michalski
15 VERNON STREET
Worcester, Mass.

OFISO VALANDOS:
2 iki 4 ir 7 iki 8 val. vak.
Išimant Sekm. ir Šventm.
TEL. 5-8562

Dr. Eugene R. L...

Praneša Apie Atidarymą Medicinos Ofiso

135 MILLBURY GATVĖS
WORCESTER, MASS.

Ofiso valandos nuo 1-1:30 2-tros po-piet; nuo 7-10:30 9-tos vakaris

Telephone 3-5787

Pristatom! Namas Vietiniai ir Importuoti Gėrymės

Edward Vanover
PACKAGE STORE

Užlaiko Visokius Alkoholinius Gėrymus, Lietuvišką Valgių Degtinę, Vyną ir Aš.

278 MILLBURY GATVĖS
Tel. 3-3381

LAINERS CLEANSER

- GERAS DARBAS
- GREITAS PATARNAVIMAS
- ŽEMOS KAINOS

Dial 5-5281
73 Green St.

Sanitary Shirt Laundry

SANITARIKA MARIJONA SKALBYNKA

VALYTOJAI IR DARYTOJAI

Pilnas Skalbyklos Patalmas, Skalblam, prosiama ir marmarkinius, uniformas, ir viršutinius drabužius, užsienius daiktus.

MARIJONA PASKAUKIENĖ
MARIJONA MAIORANO

Darbas Gvarantaujami

Atneškite ir Atsiimkite
15 KELLEY SQUARE
WORCESTER, MASSACHUSETTS

Wilben Bottling

P. YESELIUNAS

Sodūs Ištirbytos Saldinios

19 Taylor St., Worcester
Tel. 4-5222

Ypatingai išdirbame CIDER, NEALE ir 15 kitokių sodinčių

VICTOR PRA...

Lietuvis Generalis KONTRAKTORIUS

Atliekam Visokius Darbus Dažytojas - Peintėjas

18 VIDAUS IR LAUKO

Tel. 5-5715 ir 4-4062
27 Grand St., Worcester
Lic. No. 8035